

veto

Belgie-Belgique
P.B.
3000 Leuven 1
2/2817

afgifte: Leuven X
(weekblad - verschijnt niet
van juni tot augustus)

Studietoelagenstelsel aan hervorming toe

p. 3

Eerstekenners medisch doorgeelicht

p. 6

Kortfilmfestival brengt straffe sinema

p. 8

Voorstelling eerste Gelijkekansenrapport

Geen geld voor gezinsvriendelijk personeelsbeleid

Vorige week vrijdag stelde rectoraal adviseur professor Katlijn Malliet haar eerste Gelijkekansenrapport voor aan de pers en de universitaire overheid. Er werden beleidsvoorstellen gelanceerd om gelijke kansen tussen man en vrouw te integreren op alle universitaire nivo's. Rector André Oosterlinck reageerde lauw. De levenskwaliteit van de werknemers van de KU Leuven is volgens de rector moeilijk te verzoenen met het handhaven van de unief op top-nivo.

Europese universiteiten hebben te kampen met een probleem van democratische vertegenwoordiging van vrouwen in leidinggevende functies. Nochtans bestaat in België reeds meer dan tien jaar een wetgeving in verband met het voeren van een gelijkheidsbeleid binnen organisaties, zoals bijvoorbeeld overheidsinstellingen. Universiteiten vormen echter een uitzondering op de toepassing van de gelijkheidswetgeving. Niet dat het overbodig is: internationaal gezien scoren de Belgische universiteiten op dit vlak erg slecht. Van alle industriële landen heeft België met elf procent zelfs het laagste percentage vrouwelijke academici.

Op vraag van de Interfakultaire Raad Vrouw-Man-Universiteit besliste de rector van de KU Leuven vorig jaar om een 'Speciaal Adviseur voor Gelijkekansenbeleid' aan te stellen. Het is de bedoeling om de personeelsituatie inzake genderverhoudingen aan de KU Leuven in kaart te brengen, te wijzen op problemen en voorstellen te doen om het beleid ter zake te verbeteren. Het project bevat verschillende luiken. Zo is sensibilisering een noodzakelijke voorwaarde om het gelijkheidsbeleid bij verschillende geledingen van de universiteit ingang te doen vinden. Er werd een Meldpunt Gelijke kansen opgestart, waar alle geledingen van de universiteit (studenten, assistenten, bijzonder en zelfstandig academisch personeel en administratief en technisch personeel) terecht kunnen voor het aanmelden van beleidsuggesties, informatie en klachten.

Mannenbastion

De rectorale adviseur, professor Katlijn Malliet (Oost-Europes Recht) — die onbezoldigd deze functie waarneemt —, verzamelde over een periode van minder dan een half jaar een zeventigtal meldingen. Het ging vooral om openheid in functieprofielen, evenwicht in de combinatie gezin en arbeid, uitgetekende loopbaanperspectieven, wegwerken van stereotypen en discriminaties.

Het Gelijkekansenrapport brengt een

"Ik zou zo graag Manneke Pis willen zijn"

(foto Reinout Depoorter)

aantal feiten en cijfergegevens uit. Binnen de totale groep van het Akademisch Personeel zijn vrouwen in de minderheid, met een verhouding van 68 procent mannen tegenover 32 procent vrouwen. Tussen de fakulteiten zijn er soms zéér onevenwichtige verschillen. Tegenover fakulteiten als Psychologie en Pedagogische wetenschappen (44 procent vrouwen) en Rechtsgeleerdheid (37 procent) staan mannenbas-

tions als Godgeleerdheid (79 procent mannen) en Wijsbegeerte (90 procent mannen).

Bij de leden van het Assisterend Akademisch Personeel (AAP) is de verdeling vrijwel evenredig; tijdens het academiejaar '98-'99 waren er 52 procent mannelijke tegenover 48 procent vrouwelijke assistenten. De groep van de ZAP'ers is volledig in onevenwicht: 89 procent mannen tegenover 11 procent vrouwen. Ook wanneer de

gegevens voor de verschillende loopbaanstappen onderzocht worden, blijkt dat vrouwen minder talrijk worden in de hogere funktiekategorieën.

Het rapport maakt ook gewag van een sterke ondervertegenwoordiging van vrouwen in de meeste besluitvormingsorganen van de KU Leuven. Het Gemeenschappelijk Buro bijvoorbeeld bestaat uit negen leden, waaronder geen enkele vrouw; en ook de dekanen zijn alle veertien mannen.

Rolgedrag

Aan de hand van de verzamelde gegevens, wijst het rapport van professor Malliet op een aantal knelpunten. Deze worden enerzijds veroorzaakt door mechanismen eigen aan de universiteit en anderzijds worden ze versterkt door een aantal maatschappelijke factoren.

Werkdruk zorgt ervoor dat vooral vrouwelijke krachten de unief verlaten. Het verwachte rolgedrag van partners in een gezin is een niet te verwaarlozen faktor. Een ander heikel punt is de *ondoorzichtigheid van de funktieprofielen en -criteria*: hoe hoger de funktie waarvoor men zich kandideert stelt, hoe meer ook vooroordelen over 'tipisch mannelijke' en 'tipisch vrouwelijke' kwaliteiten een rol gaan spelen. Omwille van hun sterke ondervertegenwoordiging in beleidsorganen en beoordelingscommissies hebben vrouwen meer kans om in dit proces niet naar waarde te worden geschat.

De universitaire wereld heeft op dit vlak trouwens af te rekenen met een aantal erfenissen uit het verleden, aldus het rapport. Het heeft bijvoorbeeld tot 1960 geduurd vooraleer vrouwen deel konden uitmaken van het korps hoogleraren. Dat heeft ertoe bijgedragen dat de beleidsstructuren nog steeds een mannelijk cachet hebben. De academische functies zijn op maat geschreven van alleenstaande mannen of mannen die kunnen terugvallen op een 'vrouw aan de haard'. Een aantal meldingen leren zelfs dat in de zogenaamde statusfakulteiten (geneeskunde en rechten) de aanwezigheid van vrouwen soms wordt gezien als 'degraderend' en 'bedreigend'.

Ten slotte worden in het rapport een aantal mogelijke beleidsopties aangekaart. Zij kaderen in een *mainstreaming*: op elk nivo van de unief moet een gevoeligheid voor het *genderaspect* aangekweekt worden. Ten eerste is er het beleidsplan dat vooral gericht is op een efficiënter personeels-

vervolg op p. 2

GROEP

INGENIEURS MET VISIE

TECHNOLOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Vesalius • Vesaliusstraat 13 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groep@groept.be

(advertentie)

Geil Bertje

Op 20 oktober 1996 marcheerde zowat half België zwaar verontwaardigd met een wit ballonnetje door Brussel van het Noordstation naar het Zuidstation. Belgen bleken dan toch nog ergens een hersenkronkel te bezitten die hen kon aanporren tot politiek bewustzijn én tot politieke daden. We hadden dan wel moeten wachten op een kindermoordenaar maar eenmaal die de televisieschermen teisterde, was het hek dan ook serieus van de dam. Met zijn allen naar Brussel dus, de verfoede hoofdstad en broeihaard van alle kwaad. Zo kwam men daar ook weer eens een keertje. Deze massale zondagmiddagwandeling is ondertussen genoegzaam bekend geworden als de Witte Mars. Naast de gekke benaming, die eerder doet denken aan de overkoepelende noemer voor een of ander Chinees vijfjarenplan, heeft deze 'mars' nog een ander merkwaardig fenomeen in de hand gewerkt, namelijk de introductie van het magische begrip 'nieuwe politieke cultuur'. Iedereen was er na die grijze zondag plotseling van overtuigd geraakt dat de manier waarop de Belgen met hun publieke ruimte omsprongen abominabel was. En niemand zou dan ook aan de principes van deze 'Grote Sprong voorwaarts' ontsnappen. Van parlementair tot wijkagent, van onderzoeksrechter tot gemeente-ambtenaar: elke politieke functie moest en zou herdacht worden. Eén vraag bleef echter open: die nieuwe politieke cultuur, moest die nu vanuit de bestaande politieke partijen gerealiseerd worden of waren er nieuwe spelers op de politieke markt nodig?

De traditionele partijen dachten dat ze

het zelf wel konden roeien en men kan hen — een half jaar na de verkiezingen — moeilijk verwijten geen woord te hebben gehouden. Vooral de VLD toonde zich heel creatief op het vlak van de politieke vernieuwing. Een van de Vlaamse Liberalen en Democraten wilde zelfs haar blauwe borsten tonen in Playboy op voorwaarde dat de kiezer haar even weelderige politieke programma zou belonen met een plaatsje in het Vlaamse parlement. Jammer, maar de modale Vlaming begreep niet waar deze geleerde dame het allemaal over had. Gelukkig voor de VLD was er nog die schattige VRT-journalist die ook blauw bloed in zijn aders bleek te hebben en die judocoach die wel eens wilde bewijzen dat hij een grotere bullebak is dan Louis Tobback. Ook de SP werkte volop aan politieke vernieuwing en bewees dat door een oud-VRT-gediende op de lijsten te plaatsen, de charismatische Reddy De Mey.

Twee witte ridders waren echter van mening dat al deze inspanningen van het bestaande politieke bestel niet zouden voldoen: Paul Marchal en Bert Anciaux. De eerste koesterde de stille hoop dat de premier tegen de volgende verkiezingen rechtstreeks door het volk zou verkozen worden en stampte prompt een nieuw partijje uit de grond, dat in alle mogelijke talen van de wereld een partij voor nieuwe politiek was. Het wangedrocht trok een bont allegaartje van zwaar misnoegde mensen aan, zodat je door het bos van ongenoegen de bomen niet meer kon zien. Met één ding had de PNPb echter geen rekening gehouden: de Belg mocht dan nog wel blij geven van een hersen-

kronkel voor politiek bewustzijn, de kronkel voor politieke herinnering was al sinds de diktatuur van Wilfried Martens voorgoed met de noorderzon verdwenen. Die zondagwandelaars met hun wit Mao-pakje bleken zich de naam Paul Marchal op 13 juni dan ook niet meer te kunnen herinneren. En Marchal zelf? Die droop af, als een geslagen hond.

De tweede dan, Bert (Bertje voor de vrienden) Anciaux. Deze teddybeer lijkt voor vele tienermeisjes de naïviteit in persoon en hun laatste hoop in bange dagen maar is eigenlijk een zeer gewiekst politicus. Hij verwarde de Witte Mars meteen met enkele hoogtepunten uit het roemrijke Vlaamse verleden en dacht dat de tijd van de Vlaamse Marsen op Brussel opnieuw aangebroken was. Tranen van trots liepen over zijn wangen bij de gedachte dat hij die nog had mogen meemaken als kleine pagadder op de schouders van vader Vic. En nu kreeg hij plotseling de kans voorgeschoteld om eindelijk eens iets terug te doen voor zijn familie, want hij zag wel brood in die Witte Mars op Brussel. Zijn eigen partijje was immers een niemendalletje van oude Davidsfondsen geworden, een zinkend schip dat niet meer te redden leek. En dus nam Bertje zwangerschapsverlof. Negen maanden gaf hij zichzelf om een verruimingsbeweging te werpen. En toen de vrucht in zijn lichaam gestaag groeide, merkte hij dat er in Vlaanderen nog anderen het stichten van nieuwe politieke bewegingen en leuk tijdverdrijf vonden, vooral jonge-

ren die onder meer uitgekeken waren op het andere leven dat Agalev hen had geboden. De eeuwige glimlach van de scoutsboy deed wonderen: Vincent 'Q' en zijn Triangel werden overgehaald om Bertjes baby te knuffelen. Het kind sloeg uiteindelijk paarsgeel uit en luisterde naar de naam ID21, werkelijk een naam als een klok, die misschien nog inspiratie kan opleveren voor de Chinese KP bij een volgend vijfjarenplan.

Dat de kleine van Anciaux achteraf bekeken een reusachtig leeg waterhoofd heeft en alleen maar gebuisde zangeressen kan bekoren, raakt mijn koude kleren niet. Wat mij echter wel doet koken, is het feit dat Anciaux politieke vernieuwing heeft misbruikt om zijn Vlaams-nationalistische Volksunie te redden. ID21 werd immers onmiddellijk gelinkt aan de VU zodat mogelijke nieuwe stemmen ook naar de VU stroomden, een partij die op sterven na dood was. Zo kon Anciaux zijn machtsgreep eindelijk verzilveren in een ministerpost, een Vlaamse ministerpost uiteraard. En zo kan een partijje dat eigenlijk al lang had moeten verdwijnen, nog steeds de politieke agenda bepalen met kommunautair geleuter, gaande van de splitsing van de sociale zekerheid tot de federalisering van de Belgische Voetbalbond. Uittreidend kandidaat-VU-voorzitter-dokter-burgemeester-senator Van Krunckelsven zit alvast maar al te graag de Conferentie voor Staatshervorming voor.

Diederik

Lezersbrieven

Forges de Clabecq

De afgelopen periode worden in sociale conflicten de syndikale vrijheden meer en meer in het gedrang gebracht. Sinds november '98 verschijnen bijna wekelijks dertien vakbondsmilitanten van Forges de

Clabecq, van ABVV en ACV, voor de korrektionele rechtbank van Nijvel. De strijd van de delegatie van Clabecq, onder leiding van onder andere Roberto D'Orazio, kwam twee jaar geleden uitgebreid in het nieuws. De Mars voor Werk, bijvoorbeeld, bracht tot 70.000 mensen op de been. De vakbondsdelegatie voerde een principiële strijd voor werk, tegen de sluiting van de staalfabriek.

vervolg op p. 10

Gelijkekansenrapport

vervolg van p. 1

beleid: meer transparante aanwerving van academisch personeel, een betere combinatie van gezin en arbeid en aandacht voor nieuwe gezinsvormen.

Een tweede soort maatregelen om gelijke kansen te integreren situeren zich veel eerder op het vlak van mentaliteits- en cultuurwijziging. Dat moet beginnen bij de student. Volgens het rapport is die zich grotendeels niet bewust van het probleem der gelijke kansen. Het is pas bij de aanvang en voortgang van een loopbaan dat de genderthematiek voor meerdere mensen voelbaar wordt. Sensibilisering kan in dit kader inwerken op vooroordelen en stereotiepen denken. Het rapport denkt aan het aantrekkelijk maken van eksakte wetenschappen voor meisjesstudenten, opwaarderen van de typische meisjesrichtingen en integratie van gender-aspekten in het gewone cursuspakket.

Beeldvorming en zichtbaarheid zijn belangrijke troeven in een gelijkekansenbeleid. De status van vrouwelijke en mannelijke academici moet gelijkgeschakeld worden. Het rapport stelt voor om bijvoorbeeld een signifikant aantal rolmodellen aan te brengen, zodat vrouwen een 'toekomst' kunnen zien in de wetenschap. Een suggestie is om bij wijze van signaal in 2001 de eredoktoraten alleen aan vrouwen uit te reiken.

De universiteit moet gezinsvriendelijker worden. Het beleid van loopbaanonderbreking en ouderschapsverlof moet herbekeken worden. Aan vrouwelijke doctorendi met kleine kinderen zou ook automatisch een zevende jaar kunnen worden toegekend. Voor beginnende vrouwelijke assistenten zouden ook automatisch een loopbaanplanning opgesteld kunnen wor-

den, voor het vrouwelijke gebrek aan zelfvertrouwen zou een mentorship soelaas kunnen bieden.

Studiedag

Op de studiedag, vorige week vrijdag, ging de universitaire overheid op een konstruktieve manier in dialoog met het Centrum voor Gelijkekansenbeleid. Rektor André Oosterlinck liet zich positief uit over het opentrekken van de genderproblematiek naar andere aspecten, zoals sociaal achtergestelde groepen. Goede punten ook omdat het rapport niet 'manvijandig' is.

Maar de rektor ziet het niet goed zitten om het rapport in concrete beleidsmaatregelen te vertalen. Het grootste probleem voor hem is de verzoening van de gevraagde vermindering van werkdruk met het concurrentieel houden van zijn universiteit. Oosterlinck: "Onze universiteit is nooit zo bedreigd geweest. Nu het Limburgs Universitair Centrum en de universiteiten van Antwerpen bezig zijn volwaardige uniëts te worden, dreigen wij in de toekomst steeds meer studenten te verliezen, en ook de financiering ervan." Gezien de op dit staande besparingen maakte de rektor voorbehoud bij de voorstellen in verband met deeltijds werk. "We kunnen niet tegelijk een topuniversiteit zijn en anders te werk gaan," aldus Oosterlinck.

Wat de rektor wel realiseerbaar achtte, blijft vooralsnog een raadsel. Zijn openingzin op het debat luidde immers: "Ik ga geen stelling innemen, geen prioriteiten stellen en geen keuzes maken."

Bart De Schrijver
Nele Spaas

DE WERELD ROND MET SPRAAK- EN TAALTECHNOLOGIE

- JEAN-LUC DEHAENE
Voorzitter S.A.I.L Trust vzw
- POL HAUSPIE
Mede-stichter en -voorzitter L&H
- DIRK FRIMOUT
Vice-president Education S.A.I.L Trust vzw
- BERT VERMEIREN
Corporate VP HR L&H

op

23 november 1999
18.00h
AULA PDS/Leuven

Geen leuzen maar beurzen

Ludo Sannen, fractieleider van Agalev in het Vlaams Parlement, heeft een voorstel tot dekret klaarliggen inzake studiefinanciering. Met dat voorstel komt hij gedeeltelijk tegemoet aan een aantal al vaker geformuleerde eisen van de studentenbeweging, zoals verhoging van de minimum- en maximumgrenzen van de beurzen en de invoering van de jokerbeurs. Aangezien ook in de regeringsverklaring van de Vlaamse Regering al enkele lichtpuntjes in verband met studiefinanciering op te merken vielen, is er hoop dat het deze keer niet blijft bij mooie frazen. Een echt studieloon, een oude eis van de studenten, is volgens Sannen echter politiek nog niet haalbaar.

Met zijn dekretvoorstel wil Sannen verderbouwen op een resolutie die al eind 1997 — unaniem — door het Vlaamse Parlement werd goedgekeurd, maar die tot op heden slechts minimaal werd uitgewerkt in concrete regelgeving. Voordien kwam de belangrijkste wetgeving inzake studietoelagen tot stand in 1971. Maar om redenen van politieke en financiële haalbaarheid is er sindsdien weinig gewijzigd. De participatie aan het hoger onderwijs nam echter gestaag toe en in samenhang met een verder geëvolueerde visie op de democratisering ervan veroorzaakte dit een dringende behoefte aan een verbetering van het systeem.

De op 18 december 1997 goedgekeurde resolutie volgde op een akkoord dat tot stand kwam in de subkommissie 'studietoelagen' van de onderwijscommissie van het Vlaams Parlement. Een resolutie heelt evenwel geen bindende kracht en biedt bijgevolg geen garanties. Het is natuurlijk wel zo dat een unaniem goedgekeurde resolutie een aanzienlijke druk legt op de regering en de bevoegde minister om actie te ondernemen. Toenmalig Vlaams onderwijsminister Luc Van den Bossche (SP) nam in 1998 effectief enkele (beperkte) maatregelen. Een grote stap was de automatische indexering van de studietoelagen, ingevoerd vanaf het academiejaar '98-'99. Tot dan toe was de indexering immers wel principieel goedgekeurd, maar niet formeel vastgelegd in een besluit en dus gemakkelijk door een in geldnood zittende minister te omzeilen. Ten tweede werd de minimum inkomensgrens (waaronder je een volledige beurs krijgt) met tien procent opgetrokken. Gevolg hiervan was een verhoging van het aantal volledige toelagen, alsook een stijging van het bedrag van de verminderde toelagen. Deze tien procent werd echter al meteen ingekrompen omdat de Vlaamse regering besloot alvast één indexsprong over te slaan.

De overheid kwam ook tegemoet aan een uitbreiding van de mogelijkheden voor het in rekening brengen van het zogenaamde vermoedelijke inkomen. Voor behandeling van de aanvraag van de beurs, hanteert de administratie dan niet het inkomen van twee jaar geleden als basis, maar het inkomen van het lopende jaar. Op die manier konden gezinnen uit de nood geholpen worden die met onverwachts loonverlies — bijvoorbeeld door ziekte of werkloosheid — te kampen kregen.

Maar vanuit de studentenbeweging kwam de kritiek dat die maatregelen een weliswaar reële maar onvoldoende verbetering van het systeem betekenden. Ook Ludo Sannen kwam blijkbaar tot die conclusie en wil nu blijkbaar een stap verder gaan. Volgens de Agalev'er is een blijvend knelpunt de hoogte van de beurzen. Die blijken namelijk onvoldoende om de directe kosten (zoals de huur voor een kot) van een jaar hoger onderwijs te dekken. Ook Martine Colpaert van de Sociale Dienst van

de KU Leuven is hiervan overtuigd: "Zelfs een maximumbeurs (momenteel 103.500 frank voor een kotstudent) is ontoereikend om een jaar hoger onderwijs te financieren. De Sociale Dienst heeft hier noodgedwongen een deel van de verantwoordelijkheid van de overheid overgenomen door zelf toelagen en leningen te verlenen."

Momenteel is er een studie in de maak van het Hoger Instituut Voor Arbeid (HIVA) van de KU Leuven in samenwerking met de Universiteit Gent over de doelmatigheid van het studietoelagenstelsel en van de reële studiekosten. Sannen stelt voor om — eens deze cijfers gekend zijn — de hoogte van de volledige toelage hier op af te stemmen. Belangrijk in het voorstel van Sannen is ook de voorgestelde aanpassing van maximumgrenzen die meebepalend zijn voor de berekening van de toelage. Op tien jaar tijd is het aantal beursgerechtigde universiteitstudenten gedaald van 22,4 procent tot nauwelijks 15 procent, ondanks een stijging van het aantal studenten en van de studiekost. De oorzaak hiervan is het te laag liggen van de maximumgrens (waarboven men geen recht meer heeft op een toelage). Sannen stelt voor deze maximumgrens te verhogen met vijf procent. De verhoging van de minimumgrens zoals doorgevoerd in 1998 vindt hij ontoereikend. Hij pleit er dan ook voor ze nogmaals op te trekken.

Een bijkomend probleem stelt zich met de zogenaamde honderdvijftig-procenttoelage, waarvoor je in aanmerking komt als je inkomen lager is dan een tiende van de maximumgrens. Tot op heden heeft dit systeem het vreemde effect dat als het inkomen enkele franken hoger ligt dan een tiende van het maximum, dat je plots 'slechts' de gewone (honderd procent) toelage ontvangt. Om deze absurditeit weg te werken pleit Sannen voor een progressieve stijging van honderd tot honderdvijftig procent van de toelage voor inkomens onder het minimum.

Joker

Ook de problemen van de bisstudenten krijgen aandacht van Sannen. Als je, om welke reden dan ook, je jaar moet overdoen, is het huidige systeem hard: zonder uitzondering wordt de studietoelage geweigerd. Dit principe van 'prestatiebeurs' moet worden verlaten. Agalev stelt voor aan iedere student een jokerbeurs toe te kennen, die dan eenmaal kan gebruikt worden indien de student zijn toelage verliest om 'technische redenen'. De jokerbeurs kan ook aangesproken worden als je verandert van studierichting, want dit staat gelijk aan bissen indien de nieuwe richting op hetzelfde niveau staat als de vorige.

Rest er nog het probleem met het 'kadastraal inkomen' (KI). Dit KI is een bedrag dat staat voor de virtuele huurprijzen van een woning. Positief was de invoering — enkele jaren geleden — van het KI als extra welvaarttoets bij het in overweging nemen van een aanvraag tot toelage. Het KI mag nu immers maximaal twintig procent van het netto belastbaar inkomen bedragen, wat een aantal aberraties in het systeem moest wegwerken. Helaas bracht deze regel met zich mee dat een kleine groep mensen die één (zelfs bescheiden) eigendom bezitten, maar een extreem laag inkomen ontvangen, ook uit de boot vielen. In het nieuwe dekret wordt dan ook gepleit voor de invoering van een 'bodem-KI' om dergelijke wan-toestanden tegen te gaan.

Beloofvolle taal, maar zelfs indien het

voorstel-Sannen in een écht dekret zou gegoten worden, zijn volgens de Sociale Dienst de problemen nog niet van de baan. Zo wordt er bijvoorbeeld geen oplossing voorzien voor de huidige strenge bestraffing van een overschrijding van de indienings-termijn. Slechts bij hoge uitzondering (bijvoorbeeld na een overlijden van de kostwinner) wordt een aanvraag ingediend na 31 oktober nog in overweging genomen;

(foto archief)

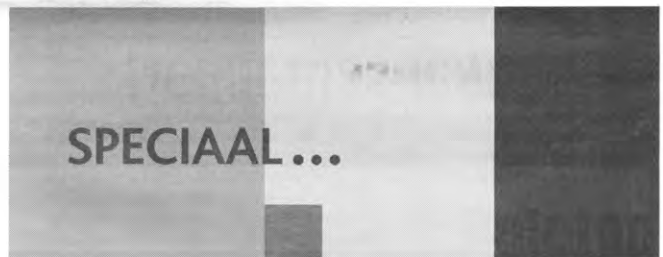
meestal echter volgt de strenge straf van weigering. Aangezien de dienst werkbaar moet blijven, lijkt het aanvaardbaar een uiterste indientermijn in te stellen. Het zou echter menselijker zijn mocht men degressief bestraffen in plaats van met de botte bijl. Mogelijk ligt er ook nog een mogelijkheid van de overheid om de sensibilisering (nog) te verbeteren.

En dan is er nog de kwestie van het studieloon. In ons land zijn studietoelagen voor de meeste studenten afhankelijk van

het inkomen van degenen van wie ze ten laste zijn, meestal de ouders. Andere landen (met een meer geëmancipeerde visie op studenten?) kozen voor een studiefinanciering met behulp van een studieloon. Ook in België gaan er vanuit officiële hoek soms stemmen op voor deze optie. Zo pleitte toenmalig staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie Jan Peeters (SP) twee jaar geleden in Veto voor de invoering van een volwaardig studieloon. Dit lijkt echter niet eenvoudig realiseerbaar, mede omdat een eventuele wijziging deels een federale en deels een gemeenschapsbevoegdheid zou zijn. Ludo Sannen zelf hierover: "Een studieloon is in het kader van het basisinkomen een filosofie die we nastreven, maar die we nu nog niet kunnen realiseren. Het federale moet daar meespelen en er is geen budgettaire ruimte voor. En is het wel verantwoord? Er zijn immers andere noden dan een veralgemeende studiefinanciering."

Uit een studie van het Centrum voor Sociaal Beleid van de Ufsia blijkt dat in Vlaanderen, net als in de meeste rijke geïndustrialiseerde landen, de democratisering van het onderwijs stagneert. Dit betekent bijvoorbeeld dat het al of niet participeren aan hoger onderwijs nog steeds samenhangt met de sociale achtergrond — onder meer het onderwijsniveau en het inkomen van de ouders. In een echt gedemocratiseerd samenleving echter zou deze achtergrond geen enkele rol mogen spelen bij een eventuele studiekeuze. Eenieder moet over voldoende middelen kunnen beschikken om een echt vrije keuze te kunnen maken. Een goed studietoelagensysteem is hiervoor een belangrijk instrument.

Wouter Gregoire

INTERNET VIA DE KABEL.

“De soepelheid van een eksamensysteem is een wervingselement geworden”

(foto Steven Van den Eede)

Internationalisering en competitie gaven voor de KU Leuven de doorslag om als laatste universiteit een versoepeling van het eksamensysteem door te voeren. Dat zegt professor Dirk Van Gerven, coördinator Studentenbeleid van de KU Leuven en dus rechtstreeks verantwoordelijk voor het nieuwe systeem.

Vanaf dit jaar kan men zonder bijkomende voorwaarden eksamensijfers overdragen binnen het academiejaar (zie Veto 7), van de eerste naar de tweede zitting dus. Dat betekent meteen ook dat studenten hun eksamens kunnen spreiden over de twee zittingen, zonder het risico te lopen het hele pakket in september te moeten overdoen. Voor vrijstellingen in een bijzaak moet men wel vijftig procent behalen.

Dirk Van Gerven: «In de eerste plaats willen we de internationale tendens volgen om te evolueren naar 'vormen van credits'. Dit betekent dat eens je een examen met succes hebt afgelegd, je hiervoor een overdracht of credit bekomt. De student heeft dan bewezen dat hij het vak beheerst. Een tweede reden voor het versoepelen van de overdrachtenregeling is dat het zowel voor de student als de docent tijdsbesparend is. Door de nieuwe regeling zullen er heel wat meer overdrachten worden verleend naar de tweede zitting. «Een aantal studenten zal minder tijd moeten steken in het opnieuw studeren van een vak dat hij of zij voldoende beheerst. Ook voor de docent komt er tijd vrij omdat hij heel wat minder eksamens opnieuw zal moeten afnemen. Ik zal niet ontkennen dat het eksamensysteem een belangrijk element vormt bij de rekrutering van studenten. Toekomstige studenten, en misschien nog in sterkere mate hun ouders, kijken uit naar een 'eerstejaars-vriendelijke' universiteit. Het is moeilijk in te schatten of het nieuwe systeem de slaagkansen zal verhogen, maar de manier waarop men het persicipeert is vaak belangrijker dan de realiteit.»

Veto: Welk voordeel heeft de student met de nieuwe regeling?

Van Gerven: «De student heeft nu de mogelijkheid om zijn of haar eksamens binnen het jaar bewust te plannen. Maar

daar stuiten we tegelijkertijd op een belangrijk nadeel van het nieuwe systeem. Studenten die uitstelgedrag vertonen en de zaken voor zich uitschuiven, zullen niet aan plannen toekomen. Op die manier verschuift men de berg gewoon naar september, wat het aantal kansen herleidt tot één.»

Veto: In hoeverre weegt het voordeel op tegen het nadeel?

Van Gerven: «Men heeft vaak de neiging om de verantwoordelijkheid van de student te onderschatten. Studenten zijn mits de nodige begeleiding best in staat om zelf keuzes te maken. Daarom hebben we er bij het invoeren van dit systeem ook op gedrukt om studenten, en dan vooral eerstejaars, te coachen. Aan de faculteiten werd uitdrukkelijk gevraagd om de nodige maatregelen te nemen. In de eerste plaats denk ik hierbij aan de monitoraten, die de studenten voldoende moeten informeren en begeleiden. Tijdens de examenperiodes spelen de ombudspersonen een belangrijke rol.

Formalisme

Veto: Met de nieuwe regeling zijn studenten niet langer verplicht aan de ombuds te melden dat zij aan bepaalde eksamens niet wensen deel te nemen. Valt er zo geen belangrijk gesprek weg?

Van Gerven: «Vroeger was het inderdaad zo dat studenten zich verplicht moesten afmelden indien zij één of meerdere eksamens niet wisten af te leggen. Toch was dit in de praktijk vaak een formalisme: men kon zich uitschrijven met een briefje of per e-mail. De faculteiten worden, ondanks de afschaffing van de meldingsplicht, vrijgelaten zelf een regeling uit te werken. Toch denk ik dat men al evolueren naar een systeem van actieve aanmelding, relatief op tijd, voor de eksamenreeks die men wenst af te leggen. Ik ben een groot voorstander om alle studenten zich voor de paasvakantie voor ieder examen apart te laten inschrijven. Op deze manier ben je verplicht om geruime tijd voor de examenperiode te beslissen aan welke eksamens je deelneemt en kan je jouw studie daarnaar plannen. De administratie zal ook precies weten wie aan welk examen heeft deelgenomen, wat de voorbereiding van de deliberatie vergemakkelijkt.»

Veto: Recent onderzoek wees uit dat één student op vijf aan een ernstige vorm van faalangst lijdt. Wat zijn volgens u de consequenties van het nieuwe systeem voor deze toch aanzienlijke groep van studenten?

Van Gerven: «Men moet onderscheid maken tussen studenten met uitstelgedrag en dezen met faalangst. Voor een student die geneigd is om het studeren van de examenstof steeds voor zich uit te schuiven, kan het nieuwe systeem inderdaad tot eksessen leiden. Hij of zij kan immers een groot aantal eksamens verschuiven naar de septemberzitting en dan in de problemen komen. Het versoepelde eksamensysteem brengt echter een belangrijk voordeel met zich mee voor studenten die kampen met faalangst en overmatige stress tijdens de eksamens. Zij hebben nu de mogelijkheid om hun eksamens te spreiden en zo een minder zware eksamenreeks af te leggen.»

Sprokkel

Veto: Stel, ik ben een laatstejaarsstudent en leg in juni al mijn eksamens af. In september krijg ik echter mijn eindverhandeling niet af. Wat gebeurt er met de eksamensijfers die ik in juni behaalde?

Van Gerven: «Om overdrachten te krijgen voor deze sijfers moet een student in september vijftig procent behalen. Haalt hij of zij in september geen vijftig procent, dan worden er geen overdrachten gegeven voor het volgend academiejaar. Dit ligt dekretaal

vast. Toch zijn er een aantal uitwijkmogelijkheden: indien de verhandeling niet al te zwaar doorweegt in het eindresultaat kan je hiervoor een nul vragen. Zo heb je een volledige puntenlijst en kom je misschien toch nog aan de vereiste vijftig procent. Weegt de verhandeling wel zwaar door, dan kan je proberen om een voorlopige verhandeling in te dienen. Met de punten die je hiermee bij elkaar sprokkel, kom je dan misschien net aan de vijftig procent.»

Veto: Het is ook niet ondenkbaar dat studenten massaal naar officieuze vrijstellingen gaan hengelen.

Van Gerven: «Van eerste naar tweede zitting krijg je sowieso een vrijstelling vanaf twaalf. Ik verwacht niet dat er in een jaar veel meer studenten officieuze vrijstellingen gaan proberen te krijgen. Men had het probleem echter wel makkelijk kunnen vermijden door aan iedereen een overdracht van tien te verlenen. Geen enkele student zal dan nog een overdracht komen vragen voor een negen.»

Veto: Hoe zal de deliberatie nu verlopen?

Van Gerven: «Wie in de eerste zitting geen volledige eksamenreeks aflegt, wordt niet gedelibereerd of geproklameerd. Voor de rest blijven de deliberatie en proklamatie hetzelfde als vroeger. Er werd wel geopperd om de deliberatiecriteria te verstrengen voor de septemberzitting. Men hanteerde daarbij het argument dat studenten die hun eksamens spreiden over twee zittingen het makkelijker zouden hebben. Ik denk dat je daarmee het systeem ondergraaft. Maar de eksamencommissie is vrij soeverein in de manier waarop zij delibereert.»

Spits

Veto: Wil de KU Leuven haar eksamensysteem nog verder te versoepelen om te evolueren naar een volwaardig creditsysteem?

Van Gerven: «Momenteel kunnen we wettelijk geen volwaardig creditsysteem invoeren, waarin een student zonder bijkomende voorwaarden vrijstellingen of credits zou verwerven voor elk examen dat hij of zij met succes aflegt. Het onderwijsdecreet bepaalt immers dat een student minimaal vijftig procent moet halen om recht te hebben op overdrachten naar een bijzaak. Hier kan echter snel verandering in komen: alle Vlaamse universiteiten willen immers graag een echt creditsysteem invoeren. Mochten we binnen de VU (Vlaamse Interuniversitaire Raad) met een voorstel naar het kabinet van de minister van Onderwijs stappen, dan kan er relatief snel een doorbraak komen. Binnen de Vlaamse universitaire context zou een algemeen creditsysteem ontspannend kunnen werken, momenteel zijn de universiteiten wat het eksamensysteem betreft in een concurrentiestrijd verwickeld. De soepelheid van het eksamenreglement is eigenlijk een wervingselement geworden.»

«Momenteel wordt er door sommige universiteiten een praktijk van verdoken vormen van overdracht (naar een bijzaak) gehanteerd. De VUB heeft een vriendelijker systeem en ook Gent is soepl. Als je dat juridisch zou uitkammen, zou je zien dat men zich niet houdt aan wat voorgeschreven is. In Leuven zitten we niet in de spits kwa vernieuwing, maar we gaan nergens over de schreef.»

Stijn Bovy
Loes Geuens

I died for beauty

De Capella Academica groepeerde mensen die twee dingen met elkaar gemeen hebben: ze zijn personeelslid van de KU Leuven en ze zingen graag. Dat bracht hen samen in een koor onder leiding van aanvankelijk Peter Dejans en nu van Kurt Bikkembergs.

Na veel en entoesiast oefenen is de Capella Academica klaar om een grandioos concert ten beste te geven. Samen met het ensemble Marcato zullen zij op 24 november in de Begijnhofkerk hun vokale kwaliteiten aan het publiek prijsgeven. Kurt Bikkembergs zal het dirigeerstokje hanteren.

Het programma dat ze brengen, is veelzijdig en omvat zowel stukken in het Engels als het Nederlands. De naam van het concert werd ontleend aan het lied *I died for beauty* op muziek van Raymond Schroyens. Daarnaast staan er veel werkstukken van Vic Nees op de zanglijst. Marcato brengt ook enkele instrumentale stukken ten gehore.

(pm)

I died for beauty, 24 november 20u30 in de Begijnhofkerk. Kaarten aan 250 BEF (200 voor studenten en 3+kaarters) te verkrijgen bij Sabien Lust (016/32.54.71) of Annelies Verdoodt (016/32.52.26).

“Uw dromen zijn onze nachtmerries”

Zoals vele andere steden wordt ook Leuven geplaagd door leegstand. Hele buurten verkrotten terwijl er een steeds grotere behoefte is aan degelijke en betaalbare woningen in de binnenstad. Thierry Laenen van het Sociaal Centrum — zo noemt de Leuvense kraakbeweging zichzelf — ging vorige week woensdag in debat met schepen van Huisvesting Jaak Brepoels (SP). De kraker schoot met scherp op het eigendomsrecht en de sociale politiek van de stad Leuven. Hij had het publiek aan zijn kant, dat voornamelijk bestond uit krakers en sympathisanten.

(foto Jeroen Op de Beeck)

Ex-kraker Brepoels was het eens met het Sociaal Centrum dat sommige panden in Leuven verdienen gekraakt te worden. Kraken is volgens de schepen een legitiem middel — naast bijvoorbeeld staken en betogen — om iets duidelijk te maken. Want duidelijker kan het niet: volgens Brepoels beslaat de leegstand in Leuven 659 woningen en 13 bedrijfspanden. Van de vierduizend woningen staan er 2,5 procent leeg, wat in vergelijking met andere steden vrij weinig is. Dat komt omdat de panden die in andere steden zouden leegstaan, in Leuven worden verhuurd aan studenten, die met weinig comfort tevreden zijn. Dat neemt niet weg dat er een woningtekort is in de stad. Een frappant voorbeeld is de Delvauxwijk waar dertien huises leegstaan, allemaal van dezelfde eigenaar.

Opcentiemen

In België zijn er om en bij de 1,2 miljoen mensen slecht gehuisvest. Ook het aantal onverbeterbare woningen blijft toenemen. Daarbij komt dat 16,5 procent van de huishoudens in bestaansonzekerheid leven. In dit land is het systeem van huursubsidies zeer slecht uitgewerkt. Als men de kosten van de woning van het bestaansminimum aftrekt, blijkt dit helemaal niet zo hoog te zijn als vaak beweerd, integendeel zelfs.

Pas in de jaren tachtig zag de overheid dit probleem in en probeerde men een globale aanpak door te voeren via de wet: zowel op gewestelijk als gemeentelijk niveau kunnen hellingen geïnd worden. De gewestelijke heffing is gelijk aan het kadastraal inkomen. Dat bedrag wordt vermenigvuldigd met het aantal jaren leegstand, met een maximum van vier jaar. Op gemeentelijk niveau kan men opcentiemen of een eigen belasting vorderen en daarom kan de aanpak van leegstand erg verschillen van gemeente tot gemeente. Daarnaast bestaan er nog een aantal mogelijke sancties op leegstand en verkrotting, zoals onbewoonbaarverklaring of opeising door de burgemeester.

De stad maakt een lijst van alle panden waar geen officiële domicilie gevestigd is en die ook niet bewoond worden door studenten. De eigenaars worden aangeschreven

met de vraag of het pand inderdaad leegstaat. Zij krijgen een maand tijd om te bewijzen dat het pand bewoond wordt, door bijvoorbeeld de elektriciteitsrekeningen voor te leggen. Maar de eigenaars kunnen makkelijk laten uitschijnen dat hun pand bewoond wordt.

De wet voorziet ook schorsingen en vrijstellingen van leegstandsbelasting. Een schorsing komt voor als het pand minder dan twee jaar geleden werd aangekocht — de eigenaar krijgt de tijd om te renoveren. Een vrijstelling wordt vooral toegekend aan sociale huisvestingsmaatschappijen omdat men er vanuit gaat dat die panden leegstaan om in de nabije toekomst gebruikt te kunnen worden.

Spin

Thierry Laenen van het Sociaal Centrum gelooft niet in de fiscale politiek van de overheid en verwijst naar Brussel waar de leegstand met vijftig procent is toegenomen door de grote speculatie van vastgoedmakelaars. De discussie moet volgens Laenen gaan om het eigendomsrecht. Laenen: “Je beroekt iemand schade door een huis te bezitten en er niets mee te doen. Maar zolang er een kloof is tussen arm en rijk, wat kan de sociale huisvesting dan teweegbrengen? Het recht op wonen wordt verhinderd door huiseigenaars die hoge huurprijzen vragen en hun woningen laten verkrotten. Het gaat hier om een fundamenteel recht dat belangrijker is dan het recht op bezit. Het recht op een woonst voor eenieder — dat is opgenomen in de Grondwet — is volgens Laenen niet afdwingbaar.

JO MEUWISSEN
 Alle verhuur
 Video-, klank- en lichtmateriaal
 Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR
 met of zonder D.J.
KARAOKE (5000 BEF)
016/201.301

(advertentie)

“Het is geen recht maar een gunst geworden”, vervolgde de kraker, “dat is de reden waarom bepaalde mensen overgaan tot kraken.” Ook Jaak Brepoels moest toegeven dat het recht op huisvesting in Leuven in de praktijk niet bestaat.

Scherp

Het debat tussen krakers en overheid ontspinde zich over een heel aantal concrete problemen van leegstand in de stad. Toen de Vel-site onder de loop werd genomen, schoot het Sociaal Centrum met scherp op de stad Leuven.

De Vel-site werd tussen 1967 en 1996 gebruikt door stadsdiensten als ‘kleine stortplaats’: er is een zware loodverontreiniging door de opgestapelde verf en andere

rotzool. Voor dit stort zijn nooit vergunningen aangevraagd. Het Vel-gebouw bevat ook asbest, een kankerverwekkende stof. De volledige site was de laatste jaren toegankelijk voor iedereen, er werden vaak zelfs spelende kinderen gezien. En hoewel er in 1993 een rapport is verschenen over asbest, hebben arbeiders van de stad er nog tot 1996 gewerkt. Asbest was echter wel de reden om de krakers uit het pand te zetten, voor hun eigen bescherming.

Nu zou de site gesaneerd worden door de stad om een ecologische modelwijk te bouwen — Brepoels betwistte echter het adjektief ‘ecologisch’. Er zullen tweeeindertig sociale koopwoningen neergepland worden voor grote, jonge gezinnen, tegen een slordige zeven miljoen frank. Thierry Laenen ziet hierin een bewuste financiële diskriminatie ten voordele van de ‘tweeverdieners’, ten nadele van de lagere sociale klassen ten gunste van wie de sociale gelden zouden moeten besteed worden.

De krakers waren niet te spreken over de optie van de stad om de site te saneren met gelden van het Sociaal Impuls Fonds. Zij vragen zich af of het principe ‘de vervuiler betaalt’ voor de stad niet opgaat. Brepoels kon hierop geen duidelijk antwoord geven.

De huisvestingsinitiatieven van de stad vallen bij de krakers niet in goede aarde. Ofwel raken ze niet aan de fundamenten van het probleem — de kloof tussen arm en rijk —, ofwel maken ze de lokale initiatieven van buurtbewoners of krakers kapot. Vele leegstaande huizen zijn eigendom van de stad Leuven. Toen schepen Brepoels luidop droomde om de schande van de leegstand te bestrijden, replikeerde Laenen ironisch: “Uw dromen zijn onze nachtmerries.” Brepoels voordeelt de krakers dus niet helemaal, omgekeerd is dat wel het geval. Wat ook de kritiek op het beleid van de stad Leuven moge zijn, de schepen bleef geduldig bij het hem zeer vijandig publiek.

Bart De Schrijver
Margo Foubert

... AANBOD!

Ons aanbod

Je neemt een jaarabonnement op Kotnet van UPC. Je surft dus het hele jaar, maar betaalt slechts voor 9 academiemaanden, want je krijgt er 3 vakantiemaanden gratis bij. Kortom grenzeloos surfen het hele jaar door voor slechts 750 BEF/maand. Huur van de modem inbegrepen! Nul frank communicatiekosten en je zit 24 uur op 24 on line.

9 MAANDEN 750 BEF

3 VAKANTIEMAANDEN GRATIS

Waar vind je ons?

Overall. We zijn aanwezig op elke campus, bij evenementen van studenten, op dopen en fuiven. Let op de kotnetstand van UPC. Heb je nu reeds vragen of wens je meer informatie? Bel ons op 070/233 495 of kom langs bij UPC Tiensevest 58 - 3000 Leuven.

INTERNET VIA DE KABEL.

Atletico Veto niet in de Champions League

De eerste verrassing van formaat in de Interfakultaire Bekercompetitie is een feit. Atletico Veto, doorgaans één van de favorieten voor de eindzege, is er niet in geslaagd door te stoten naar de lukratieve poelewedstrijden van de Champions League. Hierdoor ziet Atletico ettelijke miljoenen aan zich voorbijgaan. De bouw van de nieuwe tribune in het 's Meiersstadion komt misschien in het gedrang.

In de voorrondewedstrijd verloor Atletico Veto met (weliswaar overdreven) 6-2-sijfers van Hertha Politika 02. Speler-trainer Benny Debruyne van Atletico: “Ik had er op voorhand reeds voor gewaarschuwd dat deze jonge groep nog niet klaar is voor een toernooi als de Champions League. De ploeg mist duidelijk nog wat ervaring en maturiteit. Maar op training werken we volop aan de automatismen. Volgend jaar staan we weer waar we eigenlijk moeten staan, tussen de andere toppers van de Champions League.” Voorzitter en geldschietster Constant De Schrijver was niet voor commentaar bereikbaar.

Na afloop van de wedstrijd gingen enkele ontgoochelde Atletico-fans op de vuist met de ordehandhavers. Een tiental heethoofden van de 's Meiersside werd opgepakt, maar na een nachje in de cel weer vrijgelaten.

(dv)

Studenten slapen te weinig en roken te veel

Studenten worden steeds langer en zwaarder. Dat blijkt uit een analyse van de onderzoeksgegevens van het preventief geneeskundig onderzoek aan de KU Leuven van de voorbije acht jaar. Meer zorgwekkende conclusies uit die analyse zijn de verwaarlozing van vaccinaties en het toenemende rookgedrag. Ook de cliché's van slecht slapende en etende studenten blijken jammer genoeg te kloppen.

In het middelbaar onderwijs moet elke scholier een drietal keer naar het medisch schooltoezicht. Voor het hoger onderwijs is er geen regeling. Sinds 1939 organiseert de KU Leuven evenwel een kollektief preventief aanbod voor haar studenten. Tuberculose-opsporing was toen het hoofddoel. Na de Tweede Wereldoorlog werd een onderzoek wettelijk verplicht en noodzakelijk om aan eksamens te kunnen deelnemen. Vanaf 1985 viel de wettelijke verplichting weg maar de KU Leuven en de VUB bleven deze dienst nog aanbieden aan hun studenten. Niemand is verplicht om naar het Van Dalecollege — vanaf dit jaar de nieuwe lokatie — te gaan maar het wordt sterk aangeraden. Een kleine 96 procent van de studenten reageert dan ook op de schriftelijke oproep. Op een periode van acht jaren kwam dat overeen met 34.483 eerstejaarsstudenten. Hun gegevens werden recentelijk samengelegd en onder de loep genomen.

Hond

Een eerste conclusie uit die studie is dat studenten steeds langer en zwaarder worden. Dat het gewicht stijgt, is bijna helemaal te verklaren door de lengtetoe-namen. De *body mass index* (BMI) wordt berekend door het lichaamsgewicht te delen door het kwadraat van de lengte. Die biometrische parameter is een maat voor het vetgehalte en bleef de laatste jaren stabiel. De gemiddelde vrouwelijke student is 167,7 centimeter lang en weegt 60,7 kilogram. De mannelijke studenten zijn iets groter en zwaarder met 180,9 centimeter en 70,5

kilogram.

Een tweede vaststelling is dat twintig procent niet in orde is met de vaccinaties. Professor Hoppenbrouwers luidt een alarmbel: "Normaal zou iedereen in zijn jeugd een vaccinatie-schema moeten volgen voor ziektes als tetanus, polio, rubella en bof. Omdat in België iedereen vrij kan kiezen door wie hij het prikje laat zetten, wordt dit al eens vergeten. Ook worden de gegevens meestal niet bijgehouden op één persoonlijke fiche zodat men soms wel in orde is, maar het niet weet. In Scandinavische landen worden de inentingen uitgevoerd door één preventieve dienst en daarmee bereikt men vaccinatiegraden van bijna honderd procent. Voor meisjes is het uiterst belangrijk voldoende beschermd te zijn tegen rubella (rode hond) voor de eerste zwangerschap om afwijkingen van de feetus te vermijden."

Het effect van de intensieve anti-rookcampagnes tien jaar geleden neemt steeds meer af. Er wordt een stijging van het aantal rokers vastgesteld. Vooral meisjes steken steeds meer een sigaret op en zijn goed op weg om de jongens in te halen. Er blijkt ook een verband te bestaan tussen rookgedrag en studierichting. Bij de humane wetenschappen zijn er dubbel zoveel rokers als bij eksakte, met percentages van respectievelijk 24,3 procent en 12,3 procent. De biomedische wetenschapper zit tussenin met 15,4 procent. Sijfers over druggebruik zijn er niet bekend omdat ervaring leert dat schriftelijke enquêtes geen correct beeld geven. Meestal durft men druggebruik niet aan te geven, zelfs al wordt anonimiteit gegarandeerd. Het is praktisch mogelijk om een test te doen op een urinestaal, maar omwille van etische bezwaren gebeurt dat niet.

Dokter Corinne Vandermeulen van de afdeling Jeugdgezondheidszorg schetst in dat verband ook het belang van het andrologisch en het borstonderzoek: "Aan meisjes wordt het borstonderzoek uitgelegd. Zelfonderzoek is een goede manier van

(foto archief)

preventie tegen borstkanker. Het andrologisch onderzoek bij jongens legt verschillende gevallen van vernauwde voorhuid, onvoldoende hygiëne en spataders op de teelbal bloot." Een voorhuid- en testis-onderzoek doet veel vragen naar boven komen die niet aan de huisarts durven gesteld worden.

In de studentenpopulatie gaat het gezichtsvermogen sterk achteruit. De helft van de meisjes heeft een correctie in de vorm van een bril of lenzen nodig. Jongens zien een beetje beter en kiezen minder snel voor lenzen. De laatste jaren hebben steeds meer studenten te kampen met allerlei psychologische en psychosociale problemen. Bij het geneeskundig onderzoek is er tijd om hierover eventjes te babbelen. Er ko-

men bijvoorbeeld veel gevallen van Anorexia aan het licht die dan een goede begeleiding krijgen. Veel studenten kennen ook aanpassingsproblemen aan het verblijf en de pasgekregen zelfstandigheid in Leuven. Er zijn ook belangrijke verschillen in klachten afhankelijk van de periode waarin het onderzoek gebeurt. Naarmate het academiejaar vordert, wordt er steeds meer geklaagd over stress, faalangst en druk. De puur medische klachtief handelen vooral over een allergie, astma of aknee.

Twee cliché's over studenten — slechte voeding en weinig lichaamsbeweging — blijken te kloppen. Buiten het ene rondje op de 24-uurenloop doet de student veel te weinig aan sport. Hoewel de KU Leuven een uitgebreide sportinfrastructuur tegen voordelige tarieven bezit, wordt er niet zoveel gebruik van gemaakt. De eerstejaars werken meestal nog wat aan hun conditie, maar die neemt af met de jaren. Wat voedingsgewoonten betreft, hebben fervente Almagangers de keuze tussen verschillende evenwichtige maaltijden. Thuiskokers en fast-foodfanaten hebben soms problemen om een gevarieerde voeding samen te stellen.

De massa gegevens die het geneeskundig onderzoek van eerstejaarsstudenten genereert, wordt ook gebruikt om speciale campagnes voor probleemgroepen op te starten. Volgend jaar komt er een 'zalig-slapen-project', dat vooral informatie geeft aan studenten met slaapproblemen. Professor Hoppenbrouwers: "Veel studenten hebben slaapproblemen. Sommige studenten slapen te weinig door hun fertiliteit of andere bezigheden, maar er is een groeiende groep van mensen die dagelijks last heeft om in te slapen." Ook aan de slechte vaccinatiestatus wordt gewerkt. In de toekomst zal de student een vaccinatieformulier krijgen, zodat meer studenten in orde zullen zijn.

David Adriaen

Bloedserieus moet minder mensen weigeren

'Risikogroepen' haken af

Dat bloedgeven voor velen nog steeds niet evident is, bleek uit het feit dat er zich vorige week minder kandidaten aanboden bij Bloedserieus. Dit reflecteerde zich evenwel niet in een evenredige daling van het aantal afgetapte bloedzakjes, want minder mensen uit risikogroepen boden zich aan en moesten bijgevolg ook niet geweigerd worden. "Je zou dus kunnen zeggen dat Bloedserieus efficiënter is geworden," zo stelt Stijn Vanden Boer van Medica.

Dit jaar werden er in totaal 1715 zakjes bloed afgetapt, een lichte daling van vijftig eenheden tegenover vorig jaar, wat op zich natuurlijk niet zo veel voorstelt. Het is echter een nieuwe daling na eenzelfde afname tussen 1998 en 1997. Nick Vandendriessche van Landbouwkring (LBK) maakt zich geen zorgen. Een en ander wijst hij aan het slechte weer op woensdag, toen het bloed in Sporthal De Nayer werd afgetapt. De opkomst was er die dag heel wat lager. In De Valk, in centrum Leuven, daarentegen was daar weer niets van te merken. "Ook op onze eerstekeerders konden we niet rekenen aangezien die proefexamens hadden," aldus Vandendriessche.

Een pijnpunt dat nu al jaren aanslept,

is natuurlijk het weigeren van wat eufemistisch "risikogroepen" wordt genoemd. Versta: homo's, druggebruikers, mensen die het laatste jaar verbleven in Afrika, Azië, Zuid-Amerika, de Caraïben of het Midden-Oosten en personen met een piercing of een tatoeage. Gevraagd naar het waarom van dat laatste vertelt Nick Vandendriessche dat dit vooral te maken heeft met de dubieuze hygiëne in veel tatoe- en piercing-shops. Opvallend dit jaar is wel dat er veel minder mensen uit die risikogroepen nog op Bloedserieus zijn afgekomen, gezien het dalend aantal weigeringen. Het is wel de vraag of het verstandig is, met het oog op het steeds ouder wordend donorbestand, al deze groepen per definitie uit te sluiten.

Een andere conclusie die na tien jaar Leuven Bloedserieus kan getrokken worden, is dat de aktie weinig of geen langetermijneffect ressourceert. Het aantal donoren dat na Bloedserieus trouw bloed blijft geven is erg klein. Sijfers van het Rode Kruis tonen immers aan dat de meeste studenten pas opnieuw bloed geven bij een volgende editie van het gebeuren. Nochtans kunnen zij om de twee maanden bloed geven en worden zij schriftelijk verwittigd wanneer het Rode Kruis in hun thuishaven langskomt. Daarnaast kan men in Leuven elke dag terecht in het bloed- en plasmatransfusiecentrum in de Onze-Lieve-Vrouwe-

straat.

Natuurlijk is Leuven Bloedserieus veel meer dan bloedgeven alleen. Sinds jaar en dag sluit een konsert de week af.

Interkultureel Songfestivalwinnaars Rasbliuto en de folkgroepen Ambrozijn en Kadril deden hun werk in de Pieter De Someraula

naar behoren en over de opkomst van bloedgevers en gewone sympathisanten viel niet te klagen. Maandagavond was de grote verbredingskwis tussen Medica en LBK gepland. De sfeer zat er naar verluidt goed in en gezien beide ploegen gelijk opgingen was de spanning verzekerd. Dinsdagavond werd de originele versie van de Hitchcockklassieker *Psycho* vertoond en op woensdagavond was er een fuif, verspreid over maar liefst drie zalen. De opkomst voor de film was verrassend goed maar voor de fuif viel die toch ietwat tegen, zeker in de Rumba. "Misschien houden we de fuif volgend jaar dus beter niet meer op zo'n grote schaal," zo vertelt Stijn Vanden Boer.

Al bij al is iedereen (Medica, de Landbouwkring en het Rode Kruis) nog steeds zeer tevreden over de aktie. De samenwerking wordt volgens Vanden Boer zelfs jaar na jaar beter. Vol-

gend jaar dus editie elf, maar in afwachting wordt de inzamelaktie nog eens herhaald in maart, al is het dan zonder het grote sirkus van nevenaktiviteiten. In ieder geval: ook uïw bloed is nodig.

Matthieu Van Steenkiste

Hey poepkeh, ik zal is on au aderkes zitteth (foto Reinout Depoorter)

“De gemiddelde mama werkt veel efficiënter dan sommige academici”

De voorstelling van het eerste Gelijke-Kansenrapport kan ook bij het academisch personeel over heel wat aandacht rekenen. Hoe zien assistenten en docenten de verhouding tussen man en vrouw op hun fakulteit en wat verwachten ze van deze eerste stap richting gelijkheid? Een informele babbel over dit onderwerp met Caroline Van Schoubroeck, Kaat Wils, Bart Maddens, Sabien Vanlangendonck en Conny Aerts, allemaal werkzaam aan de KU Leuven, ontwaardde in een heus interview over vooroordelen, waarden, verplichtingen en kinderopvang.

Veto: Het rapport ziet vooral de vaste benoemingen als het struikelblok waarbij veel vrouwen sneuvelen. Heeft die lage benoemingsgraad van vrouwen ook te maken met het zelfbeeld dat vrouwen hebben?

Caroline Van Schoubroeck: «Dat is alleszins niet het geval aan de rechtenfakulteit, want daar dienen bijna alle vrouwen die dokters een aanvraag tot vaste benoeming in. Het is wel zo dat je als vrouw in bepaalde omstandigheden, zoals bijvoorbeeld op vergaderingen, a fortiori tegen bepaalde vooroordelen moet opkoksen. Als een man zijn mond opendoet, gaat men er sneller vanuit dat hij een zinnige inbreng levert, terwijl een vrouw eerst moet bewijzen dat zij iets te vertellen heeft. Daarom zou het nuttig zijn dat er ook vrouwen in de beoordelingscommissies zitten. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat de ingediende dossiers van vrouwen beter moeten onderbouwd zijn dan die van mannen. Er zijn ook weinig vrouwelijke promotoren; misschien verhoogt dit ook de drempel bij heel wat vrouwen.»

«Er zou meer openheid moeten zijn bij het toekennen van vaste benoemingen, en niet alleen bij vrouwen. De benoemingscommissies zouden vaker hun motivering expliciet moeten verwoorden en hun geheimhouding niet zo strikt interpreteren, om misverstanden te voorkomen. Dat kan natuurlijk nooit een volledige oplossing zijn, aangezien er inderdaad vaak ook onbewuste motieven een rol spelen in het niet-benoemen van vrouwen. En hoe controleer je zoiets?»

Leiderschap

Kaat Wils: «Vrouwen hebben, door hun gezinsleven, ook minder kansen om informele contacten te leggen, of in allerlei vergaderingen te zeten. Net die dingen kunnen belangrijk zijn bij een eventuele benoeming.»

«Het heeft veel te maken met een soort mentaal profiel dat mensen van elkaar hebben en daar kan je niet zomaar iets aan veranderen. Onderzoek heeft wel uitgewezen dat mannengroepen eerder geneigd zijn om voor mannen te kiezen, zonder dat daar expliciete redenen een rol spelen. Het beeld dat men heeft over bijvoorbeeld 'leiderschap' en 'gezag' heeft ook een belangrijke invloed. Die dingen zijn vooral maatschappelijk bepaald, het is zeker geen probleem van de KU Leuven alleen. Maar de KU Leuven zou hier wel een voorbeeld-functie moeten vervullen.»

Veto: Welke factoren spelen een rol bij de vaste benoeming van een assistent?

Conny Aerts: «In het begin is de relatie met de promotor ontzettend belangrijk. Ook carrièreplanning is van het grootste belang. Voor een mannelijke student wordt van bij het begin een hele carrière uitgestippeld, terwijl men bij een vrouw gaat

afwachten of ze kinderen gaat krijgen, ook al is ze veel beter dan haar mannelijke collega. Vrouwelijke assistenten hebben ook meer aanmoediging nodig. Als een mannelijke en een vrouwelijke student even goede resultaten halen, dan vindt men de man een genie, en heeft de vrouw zowegzegd gewoon heel hard gewerkt.»

Veto: Welke maatregelen neemt de universiteit om het voor personeelsleden met een gezin enigszins gemakkelijker te maken?

Caroline Van Schoubroeck: «Sommige dingen kan je moeilijk veranderen. De werkdruk spreiden is vaak niet mogelijk, maar men kan vergaderingen wel beter plannen. Die kunnen op gezinsvriendelijke

Caroline Van Schoubroeck

Bart Maddens: «Het wordt sociaal nog altijd minder aanvaard als je als man vroeger van een vergadering weggaat om je kinderen af te halen, of als je je gezin als reden opgeeft om niet naar een vergadering te komen. Dan word je wat meewarig bekeken.»

Veto: Zou een zevende, supplementair jaar voor een doctoraat eventueel een uitkomst kunnen bieden, bijvoorbeeld in geval van zwangerschap?

Conny Aerts: «Ik heb twee zwangerschappen achter de rug, met telkens vijf maanden verlof. Dat is niets als je het bekijkt op een carrière van veertig jaar. Ik heb wel geluk gehad omdat bij mij de keuze aan mij werd gelaten en niet aan mijn diensthoofd. Voor heel wat vrouwelijke assistenten blijft

het echter een probleem. Statutair kan het aangevraagd worden, maar je wordt altijd af van de goodwill van je diensthoofd. Dat geldt ook voor de mogelijkheid tot een zevende jaar. Die bestaat, maar veel diensthoofden willen daar niet aan meedoen omdat ze dan een jaar moeten wachten vooraleer ze iemand nieuw kunnen aanwerven.»

Veto: Kunnen alternatieven zoals thuiswerk en deeltijds werk een oplossing bieden voor de stijgende werkdruk?

Conny Aerts: «Ikzelf kan thuis veel rustiger aan een publicatie werken. Voor de rest hangt het af van je instituut en je diensthoofd of promotor. Het probleem is wel dat het bij de beoordelingscommissie een negatieve invloed kan hebben als die mensen je weinig gezien hebben, hoewel dat

volledig onterecht is.»

Caroline Van Schoubroeck: «Deeltijds werk kan wel degelijk een oplossing zijn, zonder dat dit een invloed moet hebben op de geleverde prestaties. De werkdruk is de voorbije jaren sterk gestegen. De werktijden worden steeds langer en men vraagt ook steeds meer dat je buitenlandse conferenties bijwoont en veel publiceert. De vraag is in hoeverre dat allemaal echt bijdraagt tot de kwaliteit van het onderzoek.»

Conny Aerts: «De meningen over deeltijds werk zijn heel erg verdeeld. Het maakt de flexibiliteit groter, maar het beleid ziet het niet zitten voor academici. Volgens mij kan het wel, maar dan moet het wel heel goed georganiseerd zijn. Men moet dan bij de evaluatie effectief rekening houden met het feit dat iemand parttime werkt. Omdat vooral vrouwen voor deeltijds werk gaan kiezen, zou dit hun kansen op promotie wel eens kunnen verlagen. Maar nu is het zo dat veel vrouwen stoppen omdat ze het niet kunnen volhouden. Door deeltijds te werken zouden zij het wel halen. En er zijn overigens ook heel wat jonge papa's die hier voor te vinden zijn.»

Veto: Is de universiteit niet eerder gezinsvriendelijk dan vrouwonvriendelijk?

Bart Maddens: «Het heeft veel met waar-

den te maken. Vergaderingen worden wel verplaatst als ze samenvallen met lessen, maar niet omwille van gezinsaanlegingen. Het gaat dus over meer dan een universitaire cultuur, het heeft ook met maatschappelijke normenstelsels te maken. Ook voor mannen betekent een gezin een tijdsinvestering. Je tijdsbudget wordt sterk ingekrompen. Je wordt ook op steeds meer dingen geëvalueerd. Zo weegt de onderwijsopdracht steeds zwaarder door in de benoeming en bevordering van een docent, dus moet je daar ook nog eens meer tijd insteken. De competitie neemt steeds meer toe. Hoe meer tijd iemand heeft, des te groter zijn voorsprong.»

Conny Aerts: «De werkdruk is groot, maar het hangt er ook vanaf hoe je dat invult. Het heeft alles met efficiëntie te maken en niet met het aantal uren dat je klopt. Men denkt dat iemand die veel tijd op zijn bureau doorbrengt, heel hard werkt. Daarom schijft men ook het zestig-urenmodel naar voren. Daar doe ik dus niet aan mee. Ben ik daarom een slechte prof? Je moet kijken naar de efficiëntie van een persoon, en ik denk dat de gemiddelde mama veel efficiënter werkt, gewoon omdat ze moet.»

Sabien Vanlangendonck: «Aan de universiteit werk je zoveel als je zelf wilt. Ik heb toevallig een vrij uitgebreide onderwijsopdracht omdat ik ook monitor ben. Daarnaast moet ik nog aan mijn doctoraat werken en verwacht men geregeld publicaties. Uit een onderzoek is gebleken dat vrouwen iets meer tijd steken in onderwijs en studiebegeleiding. Voor je CV is dat nadelig, omdat je vooral geëvalueerd wordt op je wetenschappelijke bijdrage.»

Gendereffekten

Veto: Sommigen denken dat het lage aantal vrouwen in hogere functies aan de universiteit zichzelf wel zal oplossen nu de instroom van vrouwen groter is.

Kaat Wils: «De voorbije twintig jaar was er niet echt een toename van vrouwen bij het hoger zelfstandig academisch personeel, hoewel het aantal vrouwelijke studenten sterk is gestegen. Sensibilisering is daarom heel belangrijk. Het probleem moet worden aangetoond en bespreekbaar worden. Bij elke beslissing die op bestuursvlak genomen wordt, moet men zich afvragen wat de gendereffekten zijn.»

Veto: Volgens het rapport begint het probleem ook deels bij de student. Merkt u bij uw studenten een groot verschil tussen de jongens en de meisjes?

Caroline Van Schoubroeck: «Meisjes zijn vaak minder extravert dan jongens. Ze hebben nog steeds minder zelfvertrouwen en zijn bang om zich belachelijk te maken. Maar ze beginnen zich wel meer te profileren. Kijk maar naar de studentenbeweging. Meer meisjes gaan in het presidium omdat ze meer durven en meer overtuigd zijn van hun eigen kunnen.»

Conny Aerts: «Zelf heb ik als student nooit enig nadeel ondervonden van mijn vrouwzijn. Studenten zijn daar veel minder mee bezig, omdat zij veel minder met de problematiek gekonfronteerd worden.»

Veto: Denkt u dat initiatieven zoals het Meldpunt voor Gelijke Kansen nuttig zijn?

Conny Aerts: «Ik ben zelf verbonden aan het Meldpunt. De drempel ligt er laag genoeg, maar een nadeel is dat er niet kan worden ingegaan op klachten. Hiervoor moet men bij de academische ombudsman zijn. Veel vrouwen doen dat niet omdat het een man is. Het voordeel is wel dat er nu een tussenstap is. Wij hadden eigenlijk twee functies gevraagd: een adviseur en een ombudsvrouw, maar we hebben alleen de eerste gekregen. Ik denk wel dat het meldpunt bij het personeel bekend genoeg is. Voor de studenten daarentegen is er geen duidelijk kanaal waarlangs zij zich kunnen uiten. Er zijn wel ombudsdiensten, maar die houden zich vooral met onderwijs bezig. Er zou dus ook een studentenombuds moeten komen.»

Dominique Biebaut
Heidi Van Hout
Nele Spaas

Ogen en oren schieten te kort

Voor het vijfde jaar op rij kan je gedurende één week op verschillende lokaties terecht voor het kortfilmfestival 'Leuven Kort'. Het festival bewijst dat je straffe cinema kan maken met een beperkt budget. Een goede film behoeft niet per se de modale negentig minuten.

Vijf jaar geleden begon Leuven Kort met twee vertoningen van tien kortfilms in één zaal. Dit jaar zijn de activiteiten gespreid over zeven lokaties, en zal het schier onmogelijk zijn om alle voorstellingen mee te pikken. Het volledige pakket films is opgedeeld in programma's van vier tot veertien kortfilms die ongeveer negentig minuten duren. Daarnaast zijn er ook nog enkele evenementen zoals het openingsgala, de prijsuitreiking en natuurlijk een luif. Zeker interessant is het gratis UUR KULTUUR op woensdagmiddag, een bloemlezing uit de Vlaamse kortfilmgeschiedenis, samengesteld door sineast Jan Verheyen.

Een onverwachte combinatie is er op donderdagavond op het Ladeuzeplein. Daar

zal Kultuurraad twee films van Rudolf Mestdagh vertonen met live begeleiding door beiaardier Sophie Heremans (zie kadertje). De onvermijdelijke multimediale thema-avond, 'SF in Vlaanderen' heeft zijn lokatie gevonden in het Stuc. Muziek van DJ Eavesdropper en teksten van Jean Flinders, Jeroen Olyslaegers en Peter Verhelst zijn die avond partij voor de films. Veelbelovend lijken alvast 'UFO's Boven Geel', starring Bobbejaan Schoepen en de afsluitende afleveringen van 'Wally in Space' in de Stubar.

Inkt

De echte liefhebber wacht niet tot woensdag en maakt liever zelf een selectie uit het ruime aanbod. De basis is hetzelfde als vorig jaar: Vlaamse filmpjes. In twee programma's, 'Korte fictie' I en II, worden in totaal veertien nieuwe kortfilms getoond van jonge Vlaamse filmmakers. Ook de animatiefilmpjes krijgen een apart programma. Het programma 'Animatie' verzamelt veertien met klei en inkt aan elkaar geknutselde verhaaltjes. Zaterdagavond worden de prijzen uitgereikt in de categorieën 'Animatie' en 'Korte fictie'. Dit gebeurt in het deftig kader van de Stadsschouwburg, gevolgd door een receptie.

Je ziet ze nauwelijks op TME, laat staan op MTV, maar toch bestaan ze: Vlaamse groe-

pen die clips maken. Op het festival lopen ze in de kijker door de nieuwe videoclip-kompetitie. De organisatoren hebben er vijftien bij elkaar gezocht, ze zullen driemaal vertoond worden. Na elke vertoning kan het publiek bepalen welke videoclip met de Sabam publieksprijs van vijfhonderdduizend frank naar huis gaat. De prijsuitreiking vindt vrijdagavond plaats in het Stuc, alwaar DJ's Raf en Ronny, die van de televisie, ten dans zullen spelen op de Leuven Kort-luif.

Naast deze competities zijn er ook flink wat overzichtsprogramma's voorzien. Er is 'Nederlands Kort' met de acht beste kort-

films gemaakt door onze noorderburen. De Franstalige Belgen krijgen een forum met 'Travaux en Court'. Bijzonder interessant is 'Short Cuts', een programma met jeugdonden van enkele grote regisseurs. Zo kan je bijvoorbeeld 'The Big Shave' van Martin Scorsese gaan bewonderen. Maar ook Atom Egoyan, Mike Leigh, Krzysztof Kieslowski, Stephen Frears en Lars von Trier wier 'early works' worden vertoond. Robbe De Hert en de Fransman François Ozon krijgen speciale aandacht met een volledig aan hun werk gewijd programma. Voor wie intussen door de bomen het bos niet meer ziet, hebben de organisatoren een mooi programma-overzicht gemaakt dat te vinden is achterop de folder en op de website.

Maarten van Meer

Meer info op www.kortfilmfestival.com of op het telefoonnummer 016/29.77.94.

Kultuurraad hoort de klokken luiden

Tijdens het festival Leuven Kort zal de studentenbeweging niet afwezig zijn. Met name Kultuurraad (Kura), een geleding van studentenkoepel Loko, staat er met een opmerkelijk evenement: een beiaardkonsert, zij het verpakt in pellicule. Na de cultuurkommissie van de unief, die zowat de helft van haar subsidiebudget spendeert aan beiaardkonserten, lijkt nu dus ook Kura gebeten door de mikrobe. Een glos, een voetnoot bij het beleid van de broodheren? Wat het ook moge betekenen, de klanken van het klokkengeweld laten niemand onberoerd. Op donderdagavond zal het Ladeuzeplein gevuld zijn met geklingel van de beiaard, het klavier wordt bespeeld door studente Sophie Heremans. Zij is overigens de jongste beiaardier ter wereld, met konserten tot in Japan op haar palmares. Ondertussen kan het publiek genieten van twee kortfilms van Rudolf Mestdagh, 'Ouf' en 'Over the Rainbow'. De ene is slapstick à la Buster Keaton, de andere een reisverhaal over een veelkleurige trip per moto. Terwijl de miniaturen van deze Vlaamse sineast het scherm doen leven, zwengelt Kura het eksotisme nog wat aan door het serveren van sjokomel en Glühwein. Dat de beiaard meer is dan een bestanddeel van de Vlaamse cultuur is niet nieuw. Want het moet gezegd: ook conceptueel is dit een bijzonder puntig project. Met name sedert 'Andrei Roeblev', een meesterwerk van de Russische sineast Andrej Tarkovski uit 1966, zijn de filmgeschiedenis en de kunst van het klokkengieten en -bespelen voorgoed met elkaar verbonden. Kura zal met een gebronsd plezier een vervolg brengen aan deze rijke traditie.

(ck)

Het evenement vindt plaats op donderdag 25 november om 22.00 uur op het Ladeuzeplein, de toegang is gratis.

Een student aan het woord... over de commerciële business course van Procter & Gamble

"Terwijl Nederlanders als beren naar een pot honing op de Procter & Gamble Business Course (BC) afkomen, is dit voor een Belg niet zo evident. Het BC-virus is nog niet zo verspreid en velen zijn met dit initiatief niet vertrouwd, of beschouwen het als een week waarin ze niet naar 'de les' kunnen gaan. Zalig zij die weinig weten: ik weet intussen wel beter. Door deelname aan de BC krijg je de unieke gelegenheid om een kijkje te nemen in de interne keukens van Procter & Gamble. De kok geeft je inzage in zijn receptenboek en vertelt je met welke ingrediënten hij de stoofpot maakt die men je voorschotellet. Het zijn niet de evidenties die het interessant maken, maar die kleine geheimjes, de weetjes, datgene dat tussen de regels staat.

Je wordt dan wel gewaarschuwd voor de 'Amerikanisering' die binnen het bedrijf heerst, de prestatiedrang en de onderlinge concurrentie, maar dit was toch iets dat ik voor mezelf wenste te ondervinden. Al gauw bleek dit een kwestie van interpretatie. Als je begeleid wordt door een teamleader, is dit dan betutteling of degelijke coaching? Als je vrij vlug grote verantwoordelijkheden krijgt, is dat dan prestatiedruk of het krijgen van vertrouwen? Ieder moet voor zichzelf het juiste antwoord op deze vraag vinden. Dit hangt niet af van de verhalen van anderen die het ook van horen zeggen hebben, maar in de 1ste plaats van je eigen karakter.

De case study probeert vooral een weerspiegeling te zijn van het 'echte' leven binnen het bedrijf. De sfeer die hierbij ontstaat, kan niet in een tekstje gevat worden. Je moet erbij zijn geweest. De sessies waren van een voldoende niveau om het uitdagend te maken, zonder dat je voorkennis nodig had over voorwas, hoofdwas of kleurenwas om maar 1 vooroordeel uit de wereld te helpen. Op de BC leer je veel over P&G. Maar ook al ligt het je achteraf gezien totaal niet, beschouw dit dan niet als een tijdverlies. In de eerste plaats leer je vooral jezelf kennen. Hoe werk je in een team, hoe ga je met 20 vreemde mensen om, ... Dan juist nog dit: als je tijdens zo'n week geen ambiance maakt, dan zal het achteraf zeker niet gebeuren. En van 1 ding ben ik zeker: er was ambiance!"

Jan Van Mossevelde uit Massem, een Belgische deelnemer Business Course 1999

Sales & Marketing Business Courses

Procter & Gamble organiseert dit academiejaar 2 Commerciële Business Courses in februari (14-18) en april (10-14) 2000, waar je alles over Brand en Account Management ervaart bij P&G. Door de real-life casestudy die je deels in Rotterdam en deels in Brussel doet, leer je alle facetten kennen die horen bij een commerciële topbaan. En je proeft meteen de sfeer bij P&G. De Business Courses staan open voor Belgische en Nederlandse studenten die hun universitaire studie voor 2002 afronden. Opgelet: uiterste inschrijvingsdatum voor beide courses is 7 december 1999.

Wil je meer informatie over de Commerciële Business Courses van Procter & Gamble of wil je een inschrijfformulier aanvragen? Mail dan naar buscoursen.lm@pg.com, contacteer Lisette Bracke op 02/456.48.82 of neem een kijkje op www.pg.com/benelux

Procter & Gamble
Spread your wings

Van mannen die bronstig achter hun pik hossen

Op woensdag 24 november vindt in de Leuvense schouwburg de Belgische première plaats van het opmerkelijke toneelstuk 'Reigen', geschreven door de Oostenrijkse auteur Arthur Schnitzler. Het stuk mag dan meer dan honderd jaar oud zijn, het biedt nog steeds een actuele kijk op de interne keuken van menselijke — vooral mannelijke — drijfveren. Deze interne keuken kan in één simpele vraag samengevat worden: hoe krijg ik deze leuke deerne zo snel mogelijk in bed?

In biografieën over de Weense psychiater Sigmund Freud (1856-1939) wordt vaak hoog van de toren geblazen over diens unieke en originele inzichten in de menselijke psyche en in de impact van erotische neigingen op het menselijke handelen. Nochtans werkte een tijdgenoot van Freud in novellen en toneelstukken met ekkasak dezelde thematiek. Die tijdgenoot was Arthur Schnitzler (1862-1931) en sommige van de stukken waarin hij de erotiek te lijf ging, baarden vaak meer opzien dan het gehele werk van Freud ooit heeft kunnen doen. De opvoeringen van Schnitzler's toneelstukken beroerden regelmatig het burgerlijke gemoed van de Weense goegemeente. Zo braken er bijvoorbeeld in 1921 naar aanleiding van zijn 'Reigen' rellen uit onder het publiek van het Weense Burgtheater. Een deel van de Weense burgerij kon het onderwerp niet aanvaarden. Het gedrag van deze burgers toonde nog maar eens hun hypokrisie aan: zij voelden zich niet te beroerd om voor hun schijnmoraal op de vuist te gaan, nota bene in het toenmalige Europese mekka van de prostitutie.

Schnitzler was een kind van zijn tijd. In navolging van zijn vader, die een keelarts was, had hij geneskunde gestudeerd. In het sterk antisemitische Wenen werd dokter Schnitzler, ondanks zijn joodse afkomst, een gewaardeerd en graag gezien burger. Schnitzler zou zijn leven lang zijn dokterspraktijk behouden omdat hij een heilige angst had voor de armoede. Maar eigenlijk had hij zijn liever voltijs dan zijn schrijfkunst gewijfd. Het grootste gedeelte van zijn tijd bracht Schnitzler trouwens door in het beruchte kafee Gröndelstiel, waar artistieke bohemiens elkaar troffen en van mening te wisselen of Havana's te roken. Daar ontmoette hij Mahler. Schönberg en Hoffmannsthal en spuugde er samen met hen op de Weense katholieke kleinburgerlijkheid. Zo bouwde Schnitzler een dubbelzinnig bestaan op. Terwijl hij na

de opvoering van zijn niets verhullende stukken geregeld werd uitgemaakt voor pornograaf en er de ene maîtresse na de andere op nahield, verwierf hij via het beroep van dokter de faam een zeer eerbare burger te zijn.

Niemand inkorporeerde de dekadentie van het Weense fin de siècle zo sterk als Schnitzler, maar niemand was er ook zo'n scherp observator van. Bij geen enkele andere Oostenrijkse schrijver is de nakende ondergang van de reusachtige en onge-

naakbaar gewaande Donaumonarchie zo pregnant, maar ook zo lijnzinnig aanwezig als bij hem. Schnitzler behoorde tot de joodse, avantgardistische intelligentsia van Wenen, die als geen ander aanvoelde welk een immense hypokrisie de aristocratische bovenlagen van de stad hanteerden: deze elites beriepen zich op een kristelijke moraal waarvan zij zelf aantoonde dat die op sterven na dood was.

Eén thema loopt als een rode draad door de stukken van Schnitzler, namelijk de

krampachtige en kleinzielige pogingen van voornamelijk mannelijke individuen om hun seksuele verlangens te bevredigen. Welke daad zij ook verrichten en welk woord zij ook uitspreken, telkens verraden zij hun onderhuidse erotische verlangens. De enige drijfveer in het lege bestaan van deze officieren en edellieden is het antwoord op de vraag hoe zij hun vrouwelijke gesprekspartner deze keer weer in bed zullen krijgen. Op zeer stuntelige wijze slagen zij meestal in hun doel, maar de post-coïtale depressie is er na al deze inspanningen enkel des te groter door.

Vooral mannen zijn in Schnitzler's stukken de kop van jut. Zij vertonen een onbehouwen gedrag en hun zozegde kultivering reikt niet verder dan hun eigen pik. Lou Andreas-Salomé, die nog met Rilke en Nietzsche gesproken heeft, stak haar bewondering voor Schnitzler niet onder stoelen of banken. Vol entoesiasme voor de perverse, minderwaardige uitbeelding van de man bij Schnitzler schreef ze: "Het lijkt haast op laster. Altijd is de vrouw interessanter. Het is een wonderlijk soort zelfverloochening van de auteur." De enige uitzondering op deze sekse-regel van Schnitzler is een personage uit het stuk dat het Nederlandse gezelschap De Paardenkathedraal woensdag in Leuven opvoert. In 'Reigen' komt immers een zeer mondaine en wulps vrouw aan bod die door Schnitzler met de grond gelijk gemaakt wordt. Maar geen nood, er dagen nog vier andere vrouwelijke personages op die de mannen heus wel voldoende lik op stuk geven.

'Reigen', in het Duits 'het openen en sluiten van een rondedans', biedt een blik op tien erotisch geladen dialogen tussen vijf verschillende koppels. Het openen en sluiten of het op-en-neer bewegen van allerlei mannelijke en vrouwelijke lichaamsdelen staat dan ook centraal in dit stuk. Slechts twee acteurs nemen alle rollen op zich. Peter de Graef moet telkens opnieuw in de huid kruipen van neurotische rokkenjagers en Marie-Louise Stehins — een naam die in het Wenen van Schnitzler niet zou misstaan hebben — moet de seksueel aantrekkelijke en telkens intelligentere vrouw brengen. Zij draaien alle rondjes tussen de beide seksen. De regie is in handen van Dirk Tanghe. Vrouwelijke toneelhebbers kunnen alvast reikhalzend uitkijken naar deze smulpertij, waarin mannen steevast het onderpit delven

Diederik Vandendriessche

'Reigen' speelt op 24 en 25 november in de stadsschouwburg. Info en reservatie bij CC Leuven: 016/22 21 13

Een monoloog komt nooit alleen

Het seizoen is pas goed op dreef of Ro-theater heeft zijn vierde productie al klaar. Een vijfde stuk, 'Ja zuster, nee zuster', gaat nog voor het jaareinde in première. Deze week is het Rotterdamse gezelschap te gast in Leuvense kunstencentrum Stuc met 'Keefman', een monoloog over een psychiatrische patiënt. Het stuk brengt tegelijk het verhaal van zijn auteur, Jan Arends, die er grote bekendheid mee verwierf.

In 'Keefman' treedt het gelijknamige hoofdpersonage in dialoog met zijn psychiater. Hoewel, van een gesprek is niet echt sprake. Keefman is alleen, Keefman is altijd alleen. Ofschoon hij over voldoende intelligentie beschikt, wordt hij overal gemeden. Keefman vertoont immers een sociaal onaangepast gedrag, waardoor de maatschappij onmogelijk met hem om kan. Het pijnlijke, soms lachwekkend pijnlijke relaas van deze 'gek' doet echter vragen rijzen bij de kijker. Huis te waanzin niet in elk van ons?

(gp)

Keefman is te zien op woensdag, 24 en donderdag 25 november in Stuc. Info en reservatie: 016/20 81 33.

Wereldmuziek die grenzen, frustraties en vooroordelen overschrijdt

Trance uit Marokko in een Antwerps kleedje

In het Leuvense Cultureel Centrum sleutelt men aan een jonge, frisse en vernieuwende konsert-kultuur. De hiermee gepaard gaande zoektocht leverde al enkele pareltjes van optredens op, een volgende reeks staat te trappelen om het publiek te verblijden. Donderdag is het de beurt aan Muziekmakers Think Of One, een gezelschap met een heel breed referentiekader.

Het is genoegzaam bekend dat de Antwerpse muziekscene veel meer te bieden heeft dan enkel DEUS en Zita Swoon. Onder de minder bekende broertjes bevindt zich Think Of One, een puik gezelschap rond zanger-gitarist-komponist David Bovée. De groep bestaat uit enkele leden van Zita Swoon en Flowers For Breakfast. Zij brengen een opzweepende mix van zowat alles wat totnogtoe in muziekland voorkomt,

gaande van rock, jazz en folk tot Afrikaanse perkussie, hindoe-ritmes en zigeunermuziek.

Think Of One is een gezelschap dat steeds opnieuw blijft verbazen. Eerst was er hun debuut-cd 'Juggernaut'. De composities, bijna allemaal van de hand van Bovée, balansen tussen drukke Westerse stadsmuziek, Oosterse tranceritmes en wereldmuziek. Een moeilijk te vatten geheel dus, en daardoor des te boeiender. Invloeden van Tom Waits, Frank Zappa en zelfs Philip Glass zijn nooit ver weg. De verrassende combinaties en improvisaties zorgden alvast voor een stomende cd en een stevige live-reputatie.

Na zijn verrassende debuut is Think Of One niet blijven stilzitten. De groep is voor een studiereis naar Marrakech in Marokko getrokken en heeft daar kennis gemaakt met B'nét Houariyat, een inheems gezelschap dat geworteld is in de Berbercultuur. Zij spelen meestal op feesten in de grote steden van Marokko. Hun energieke mu-

ziek is opgebouwd volgens een vraag-antwoordstructuur in de gezangen. De perkussiebegeleiding is gekenmerkt door verschillende maatsorten en genres die het publiek in de juiste stemming weten te brengen. De Gwani-perkussie is een ander element dat de heren van Think Of One ginds ontdekt hebben. De samenwerking van Westerse muzikanten met Gwani en B'nét Houariyat is uniek. Het resultaat ervan kan je beluisteren op hun jongste cd, 'Marrakech emballages ensembles', of hoe Marokkaanse bruiloftsmuziek blijft bestaan in combinatie met Westerse muziek. Wereldmuziek, als je wil. Het is muziek die bruist van levenslust en verduidelijkt wat multiculturele vernieuwing kan betekenen.

De smeltkroesmuziek van Think Of One vertoont op de jongste cd uiteraard veel meer invloeden van de muziek uit het Midden Oosten en van de klassieke Arabische muziek; de Marokkanen zingen bijvoorbeeld de melodieën van David Bovée

en de blazers nemen de zangpartijen van de Marokkanen over. De kruisbestuiving die hierdoor ontstaat, is buitengewoon geestig en vooral geniaal. Het live-resultaat kan dan ook niet anders dan een bruisend optreden zijn: de Marokkaanse muzikanten zijn meegerisd naar België, om hier te lande mee te toeren. Dit samen met de live-reputatie van Think Of One staat garant voor een avond vol zomerse muziek, barstensvol gastvrijheid en integratie. 'Marrakech emballages ensemble' is een fantastisch voorbeeld van een multiculturele vernieuwing, die geworteld is in culturen die hun eigen tradities weten te behouden. Kortom, muziek voor echte wereldburgers.

Katelijne Beerten

Think Of One is op donderdag 25 november om 20.00 uur te gast in de Minnepoort, kaarten kosten 400 fr. Reservaties bij KC Leuven, 016/23 84 27. Op vrijdag 3 december speelt Think Of One om 20.30 uur in het Stuc. Reservaties op 016/20 81 33.

In Veto konden we eens te meer een lofzang over het communisme lezen bij de herdenking van de val in 1989 van de Berlijnse muur. Hierin werd de slogan 'socialisme of barbarij' vermeld. Een vrije tribune die samen met artikels als 'Che Guevara als lichtend voorbeeld' en advertenties voor een kommunistisch weekblad het rode imago van Veto de hoogte in jaagt. De in de vrije tribune aangehaalde slogan 'socialisme of barbarij' zouden we dit jaar kunnen bestempelen als dé slagzin van Veto. Maar bevat deze extreem-linkse slogan ook enige waarheid? Staat de 'ideale' maatschappij wel gelijk met het marxistische ideaalbeeld waar de geschiedenis naar zou moeten evolueren?

Mijns inziens impliceert het aanbreken van het kommunistische ideaalbeeld op termijn het einde van elke vorm van creativiteit, schoonheid en bijgevolg uiteindelijk van alles wat ons tot mensen maakt. Het is de taak van de democratie om precies dit te beschermen wat het coherentere lichaam van de mensheid uitmaakt. De fout van het communisme is dat deze ideologie ervan uitgaat dat alle mensen gelijk zijn. Alle mensen moeten weliswaar dezelfde rechten hebben, maar maakt hen dat ook allemaal gelijk? Om te breken met de Vetrotraditie en een linkse intellectueel te siteren, laat ik de Japanse schrijver Osamu Dazai aan het woord die het volgende schrijft omtrent deze gelijkheid: "Democratie benadrukt de waardigheid van het individu. Het zegt niet dat men allemaal gelijk is. Alleen een pummel zal dat beweren... Principes worden geschonden, inspanningen worden bespot, geluk wordt ontkend, schoonheid wordt bezoedeld en eer besmeurd. Dit spruit voort uit deze eigenaardige uitdrukking." Inspanningen worden bespot. Uit de kommu-

Socialisme of barbarij?

nistische benadering van gelijkheid volgt dat elke vorm van persoonlijke prestatie wordt ontkend. Ten eerste omdat het individu niet bestaat, enkel de groep op zich is een realiteit, en ten tweede mag men niet 'beter' worden anders vervalt de zogenaamde gelijkheid. Hier moet ik wel bij opmerken dat iedereen dezelfde mogelijkheden (bijvoorbeeld voor onderwijs) moet krijgen. Het is echter larie dat iedereen hier ook 'gelijk' uitkomt. Het nivoverschil tussen mensen dat hieruit ontstaat is enkel een vorm van selectie waar men zich bij moet neerleggen en die trouwens op geen enkele manier de menselijke waardigheid aantast!

Schoonheid wordt bezoedeld. De mensheid staat of valt niet bij een volle maag. Uiteraard is het een schande dat een groot deel van de wereldbevolking in hongersnood leeft terwijl dit anders zou kunnen maar het is fout de mensheid te reduceren

tot verbruikers van voedsel. Er bestaat ook nog iets zoals het geestelijke (tussen haakjes kan ik hier ook vermelden dat 'God' geen ideologie is zoals vermeld in de vrije tribune. Een tipisch kommunistische vereenvoudiging van de zaak). Wie zich immers niet bezighoudt met het produceren van iets tastbaars zou niet werken en leeft zodoende op de kap van de arbeiders. Voortgaande op het feit dat dezen superieur zijn, leidde dit in het verleden tot letterlijke boekverbrandingen (raar maar waar, niet enkel Hitler deed dit maar ook de 'tolerante' kommunist). Zo riep Mao reeds op om alle 'oude ideeën, oude cultuur, oude gewoonten en oude gebruiken' te vernietigen, de zogenaamde 'vier ouden'. Jung Chang schreef hierover het volgende, en dit gebaseerd op getuigenissen: "De Rode Gardes vielen binnen in woonhuizen, sloegen antiek kapot en verscheurden schilderijen en

kalligrafieën. Er werden brandstapels van boeken gebouwd." Ook tegenwoordig vertoont de gemiddelde Belgische communist zich intolerant ten opzichte van onze Vlaamse cultuur. Deze is immers niet politiek uit te buiten voor hen, en dit in tegenstelling tot al wat Arabisch of Zuid-Amerikaans is. Wanneer men trots is op bijvoorbeeld Guido Gezelle of op de Vlaamse primitieven is men niet anders dan een onbubblij fascist. Het zij zo dan maar, ik zal het er niet voor laten.

Tenslotte zou ik een kritiek willen formuleren op het feit dat het communisme de mensenrechten zou verdedigen. Is dit wel correct? De mensenrechten beschermen de waardigheid van het individu. In het marxisme worden echter alle rechten onafhankelijk van elke maatschappelijke structuur, afgedaan als abstract en dus praktisch onbestaande. Het bestaan van vrijheidsrechten zou dus een antagonisme creëren met de gemeenschap waardoor ze dus uitgeschakeld moeten worden. Anders ontstaat een "vrijheid van geïsoleerde en in zichzelf teruggetrokken nomaden" zoals Marx zichzelf het stelt in 'Zur Judenfrage'.

Socialisme of barbarij? Als de mensheid een in mekaar vloeiend geheel is van kennis, gevoelens, creativiteit en schoonheid dan is het communisme de kanker die ons wil aansluiten op de machine die ons enkel biologisch in stand houdt. De mens zal sterven, zijn lichaam zal nog slechts doelloos voortkruipen tijdens het kommunistische einde van de geschiedenis.

Mikaël Bauer,
Lic. Japanologie,
le kan. Romaanse fil.

De vrije tribune kan bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moet vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De vrije tribune staat open voor iedere persoon of organisatie die met redelijke argumenten een standpunt verdedigt of een gefundeerde mening formuleert. Het standpunt kan vrij aangebracht worden. De Persoon of organisatie is volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de inhoud en kan slechts één maal per jaar een vrije tribune krijgen. De vrije tribune wordt steeds ondertekend met naam, studiejaar en volledig adres, en is onder geen beding anoniem.

Eventuele reacties op een vrije tribune worden uitsluitend gegeven via lezersbrieven. De vrije tribune wordt ofwel integraal ofwel niet gepubliceerd en is niet langer dan 7.000 tekens (spaties inbegrepen, wat overeenkomt met ± vier getikte bladzijden met dubbele interlinie). De redactie behoudt zich het recht voor de vrije tribune niet te plaatsen als aan de criteria van redelijke argumentatie, een standpunt en gefundeerd zijn niet strikt voldaan wordt.

vervolg van p. 2

Nu de media-aandacht wat is weggeëbd, probeert het gerecht de delegee's de rekening te presenteren. De veroordelingen die de vakbondsmilitanten boven het hoofd hangen zijn alarmerend: gevangenisstraffen

tot tien jaar en boetes die gezamenlijk oplopen tot dertig miljoen! Er wordt een wet uit 1887 — nog voor het algemeen kiesrecht bestond — van onder het stof gehaald, die toen al was bedoeld om sociale bewegingen te breken. De rechtbank be-

handelt de zaak alsof het om een kafeeruzie zou gaan en niet om feiten die zich afspeelden in het kader van een sociale strijd waarin duizenden jobs op het spel stonden.

Het is duidelijk dat de machthebbers 'de dertien' van Clabecq financieel en moreel willen kraken om een voorbeeld te stellen aan andere strijdsyndicalisten. Het is een poging om vakbondsmilitanten die actief willen mobiliseren voor werkgelegenheid — en niet gewoon via overleg de afbraak begeleden — te intimideren. Indien de beschuldigen veroordeeld zouden worden, betekent dit een zware slag voor de

hele vakbeweging. Het zou een nederlaag betekenen voor iedereen die opkomt tegen sociale uitsluiting in het algemeen en voor werkzekerheid met een degelijk loon.

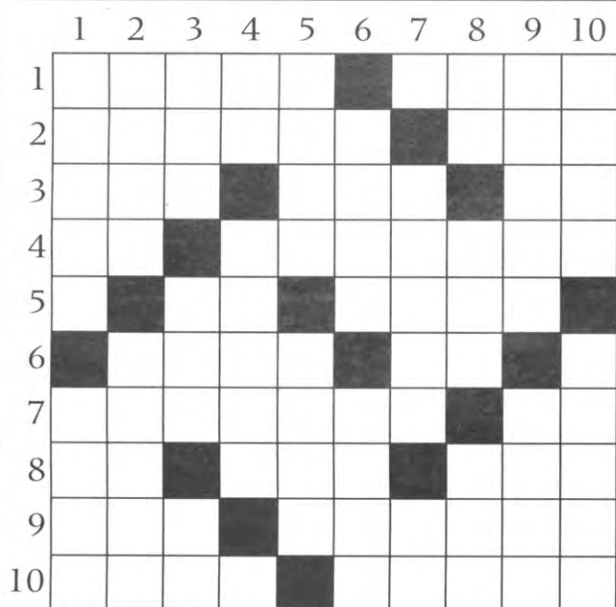
Uiteindelijk worden de rechten van iedere betogter of linkse activist hierdoor in het gedrang gebracht.

Daarom roept Aktief Linkse Studenten (ALS) op om volgende week donderdag aanwezig te zijn op de algemene mobilisatie tegen het proces in Nijvel. Alspraak om 11u45 aan het station van Leuven.

namens ALS,
Stijn Van Endert, Sara Weckhuyzen

kruiswoordraadsel

Horizontaal — 1 Halledelsteen — Deel van een blad 2 Lef — Fotografisch product 3 Lichaamsdeel — Vergelijkend voegwoord — Muzieknoet 4 Voorzetsel — Deel van een oorlogsvloot 5 Griekse letter — Struisvogel 6 Kegelvormig — Lengtemaat 7 Scherp beoordenen, gispen — Bevel 8 Druumes — Gevangenis — Griekse bosgod 9 Loofboom — Rode vrucht 10 Haarbosje — Geneeskrachtige plant.

Vertikaal — 1 Griekse pasmunt — Mouwloze kapmantel 2 Papierballetje — Sein 3 Bloeiwijze — Handelbaar — Europese rivier 4 Meisjesnaam — Belgische stad 5 Snoer om papieren aan te rijgen — Versterkt kasteel 6 Meisjesnaam — Liefdesgod 7 Inwoners van Lapland — Familienaam 8 Jongensnaam — Onbezonnen en driest — Onwrikbaar 9 Mikpunt van spot — Kraai-achtige 10 Eerlijk, billijk — Familienaam.

Door Filip De Keukeleere

kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 26
Nummer 10
22 november 1999

Ver. uitg.: Peter Mangelschois
Hoofredactie: Bart De Schrijver
Redaktiesekretaris: Peter Mangelschois

Redakteur Honoris Causa Cum
Maxima Laude: Filip de Keukeleere

Doka: Katelijne (Lotto) Beerten, Barot (Monopoly) De Keuster, Reinout (Scrabble) Depoorter, Jeroen (Rad van Fortuin) Op De Beeck, Steven (Hotel) Van Den Eede

Medewerkers: David (Levensweg) Adriaen, Dominique (Master Mind) Biebau, Stijn (Dokter Bibber) Bovy, Margo (Galgie) Foubert, Loes (Risk) Geuens, Wouter (Spookslot) Gregoir, Clark (strip-poker) Kent, Nele (Vier op een rij) Spaas, Diederik (Mens erger je niet)

Vandendriessche, Heidi (Valkuil) Van Hout, Maarten (Ganzenspel) Van Meer, Matthieu (Wie is het?) Van Steenkiste, Tom (Bosspel) Van Wauwe

Layout en vormgeving: Nikolas (Yahtzee) Cloet, Ward (Pim Pam Pet)

Daenen, Marie-Anne (Twister) De Dedeuwaerde, Bart (Vlooienspel) De Schrijver, Margo Foubert, Joost (Backgammon) Helsens, Peter (Tetris) Mangelschois, Nele Spaas, Diederik Vandendriessche, Heidi Van Hout, Nathalie (Bingo) Van Leuven, Maarten Van Meer, Matthieu Van Steenkiste, Tom Van Wauwe
Dtp: Filip (Trivial Pursuit) De Keukeleere, Willy (Stratego) Leung
Spelling: Filip De Keukeleere
Eindredactie: Kristof (Onderduit) Daniëls, Raf (Cluedo) Gerits, Clark Kent, Lois (Pietjesbak) Lane

Ten onrechte vergeten vorige week, waarvoor onze uitgebreide ekkuses: Ellen (Zeeslag) Claes, Diederik Vandendriessche

Internet-Veto:
http://www.veto.student.kuleuven.ac.be
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be
Zetwerk en publiciteit
Allaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Opplage: 9000 eksemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

zoekertjes

✓ Bericht van Bloedserieus aan Jo Libens: zorg zeker dat je je ijzerpilltjes elke dag inneemt!
 ✓ G-VIS bezoekt stadhuis.
 ✓ Vergaderen achter gesloten deuren kan ook letterlijk geïnterpreteerd worden.
 ✓ Schatteneiland vzw zoekt voor haar kinderopvang van 0 tot 3-jarigen vrijwilligers om onder andere activiteiten voor onze kinderen te verzorgen. Vrijwilligersvergadering dinsdag 30 november om 20 uur in de Parkstraat 201 te Leuven.
 ✓ Het hagelt en het sneeuwt reeds, als het nu nog bleef liggen.

✓ In de vroege morgen van donderdag 25 november organiseert de vzw Kleuters Bij Morgendauw een dauwtrip doorheen de bossen van Heverlee. Er wordt afgesproken om 5.30 uur aan Alma III. Verrekijker meemen! Als het gesneeuwd heeft, wordt er aan alternatief langlaufen gedaan. De afwezigen hebben ongelijk!
 ✓ Over langlaufen gesproken, nu de sneeuw uitblijft: Zeg Peter, wanneer mogen wij eens op uw tapijt komen skiën?
 ✓ Met zijn allen surfen naar www.klio.student.kuleuven.ac.be ... ontdek er

de wereld van de smurfen!
 ✓ Wil Kris Rosell voor mij eens een paper tikken over Horatius, een groepswork over Hellenistische poëzie en eenje over het humanisme?
 ✓ Indien jullie niet kunnen komen: giften, kadootjes, tekeningen of booschappen zijn altijd welkom. Die zullen dan doorgegeven worden via de kerstman.
 ✓ Ook homo, lesbisch of bi? Al aan je ouders verteld? Weten al je vrienden het? Zou je het wel eens willen vertellen, maar komt het er niet van? Herken je deze situatie? Driekant organiseert op woensdag 1 december een avond over coming out. Je bent welkom in het Oratoriënhof, Mechelsestraat 111, tweede verdieping, 20.00 uur.
 ✓ Gezocht: schrijvende kloten, met of zonder kloten. Mail naar klio@hal.ulysiss.student.kuleuven.ac.be

✓ Dag allemaal
 ✓ P-Magazine
 ✓ Hopelijk moet ik hiervoor bij jullie zijn.
 ✓ De babes-kalender?
 ✓ Raad eens wat ik in de kelders vond? Bakken.
 ✓ Voor al wie het koud heeft, zonder babe, mail naar Tom.Thys@student.kuleuven.ac.be
 Wat ik zoal te bieden heb? Een bruin hemd-jas-ding, een beige trui, een grijze boa, een lange zwarte jas, ... Allemaal soldaat gemaakt op de rockfuit van Geologische Kring van 7 november.
 ✓ Da was 't.
 ✓ De vraag die op ieders lippen ligt: is Laurent wel een echte zoon van zijn vader? Antwoord volgt.
 ✓ Martini fiero is it!
 ✓ Not!

agenda

ad valvas

door Lois Lane

MAANDAG

20.00 u **FILM** 'Travaux en Court II', een nieuwe selectie recente Belgische, Franstalige korte fikatiefilms, met o.a. 'La Dinde', een joods kerstverhaal, in Stuc, toeg. 175/150/125/100, org. Leuven Kort.
 20.00 u **FILM** Opening Leuven Kort: feestelijke première van 'Black XXX-Mas', een modern hedendaags sprookje dat zich afspeelt in een getto van een westerse grootstad. Zie ook www.kortfilmfestival.com, in Supercity, org. Leuven Kort.
 20.00 u **LEZING** 'Klokken- en beiaardkunst in Wallonië: een overzicht', door Serge Joris. Info: 016/23.53.18 of 015/41.47.28, in Sint-Geertrui-abdij, Hallmaartstraat, toeg. 100/gratis, org. Campanae Lovanienses.
 20.30 u **TEATER** Het Schrijverspodium: Het Marthantenatief leest een nieuwe theatertekst, in Stuc - Vlamingenstraat 83, toeg. 100/175, org. Stuc.
 22.00 u **FILM** 'Short Cuts': een selectie kortfilms van regisseurs met wereldfaam. Reservatie: 016/22.21.13, in Waghelys, Brusselsestraat 63, org. Leuven Kort.

DINSDAG

19.00 u **KONSERT** Beiaardbespeling door Twan Bearda, in Universiteitsbibliotheek, toeg. gratis, org. KU Leuven.
 20.00 u **FILM** Vier kortfilms van Robbe de Hert, in Vlaams Filmmuseum (Vanderkelenstraat 30), toeg. 25/50, org. Vlaams Filmmuseum.
 20.00 u **KONSERT** Willem Vermandere, in de Stadsschouwburg, toeg. 200/300/400/550, org. Vriendenkring 2000.
 20.00 u **LEZING** Roger Burggraef, prof moraalteologie KU Leuven, over 'Welke inspirerende rol kunnen etiek en levensbeschouwing spelen in en zinrijke relatie- en seksualiteitsbeleving?', in Zeger Van Hee (De Valk), toeg. gratis, org. Medisch Centrum voor Studenten.
 20.15 u **TEATER** Karel Vingerhoets speelt Vlaamse verhalen uit de 20ste eeuw, in Amusements Theater Leuven (Vaartkom).

toeg. 200/350/400, org. Amusements Theater Leuven.
 22.30 u **FILM** 'Travaux en Court II': een selectie van zeven Waalse kortfilms, in de Stuczaal, toeg. 100/175, org. Stuc.
 22.30 u **FILM** François Ozon special: vier middel-lange films van François Ozon, in de Stuczaal, toeg. 100/175, org. Stuc.

WOENSDAG

13.00 u **FILM** Uur Kultuur: 'Jan Verheyen wiest Leuven Kort', in de Stuczaal, toeg. gratis, org. Stuc.
 14.00 u **FILM** 'Nuovo Cinema Paradiso' van Giuseppe Tornatore, in Vlaams Filmmuseum (Vanderkelenstraat 30), toeg. 25/50, org. Vlaams Filmmuseum.
 20.00 u **FILM** 'De Witte van Zichem' van Robbe de Hert, in Vlaams Filmmuseum (Vanderkelenstraat 30), toeg. 25/50, org. Vlaams Filmmuseum.
 20.00 u **FILM** 'In The Name of The Father', in Zeger Van Hee (De Valk), toeg. gratis, org. CDS.
 20.00 u **TEATER** De Paardenkathedraal speelt 'Reigen' van Arthur Schnitzler (Regie: Dirk Tanghe), in de Stadsschouwburg, toeg. 150/250/450/600, org. CC Leuven.
 20.30 u **TEATER** Dubbelspel: Het Ro-Theater speelt 'Keefman' van Jan Arends (Regie: Alize Zandwijk), in Stuc (Vlamingenstraat 83), toeg. 200/300, org. Stuc ism CC Leuven.

DONDERDAG

20.00 u **FILM** Documentaire: 'Viva Zapata', over de opkomst van de zapatistische guerrilla EZLN in Chiapas, in Aula Vesalius 02.17, toeg. gratis, org. SJW.
 20.00 u **KONSERT** Koor en Orkest Lemmens-instituut ism Radio 3, in Konzertzaal Lemmens, org. Konzertvereniging Lemmens.
 20.00 u **KONSERT** Think of One: 'Marrakesh Emballages Ensemble', in Minnepoort, org. CC Leuven.
 20.00 u **TEATER** De Paardenkathedraal speelt 'Reigen' van Arthur Schnitzler (Regie: Dirk Tanghe), in de Stadsschouwburg, toeg. 150/250/450/600, org. CC Leuven.

20.15 u **TEATER** 'Handen Thuis', in Amusements Theater Leuven (Vaartkom), toeg. 200/350/400, org. Amusements Theater Leuven.
 20.30 u **KONSERT** August en Beavis And His Rockets, in De Moete (Kampus Heverlee, Celestijnenlaan 200 P), toeg. gratis, org. De Moete.
 20.30 u **TEATER** Dubbelspel: Het Ro-Theater speelt 'Keefman' van Jan Arends (Regie: Alize Zandwijk), in Stuc (Vlamingenstraat 83), toeg. 200/300, org. Stuc ism CC Leuven.

VRIJDAG

20.00 u **FILM** Vier kortfilms van Robbe de Hert, in Vlaams Filmmuseum (Vanderkelenstraat 30), toeg. 25/50, org. Vlaams Filmmuseum.
 20.15 u **TEATER** 'Handen Thuis', in Amusements Theater Leuven (Vaartkom), toeg. 200/350/400, org. Amusements Theater Leuven.
 20.15 u **TEATER** 'Regina Madre', in Amusements Theater Leuven (Vaartkom), toeg. 200/350/400, org. Amusements Theater Leuven.
 20.30 u **DANS** 'Masmoudi', een Oriëntaalse dansvoorstelling, in Akteerstudio (Rijschoolstraat 19a), org. Amana Dance Theatre.

ZATERDAG

14.00 u **KONSERT** Millenniumfeesten: wereld-

muziek, op Grote Markt, toeg. gratis, org. Stad Leuven.
 20.15 u **TEATER** 'Regina Madre', in Amusements Theater Leuven (Vaartkom), toeg. 200/350/400, org. Amusements Theater Leuven.
 20.15 u **TEATER** 'Handen Thuis', in Amusements Theater Leuven (Vaartkom), toeg. 200/350/400, org. Amusements Theater Leuven.
 20.30 u **DANS** 'Masmoudi', een Oriëntaalse dansvoorstelling, in Akteerstudio (Rijschoolstraat 19a), org. Amana Dance Theatre.

ZONDAG

20.00 u **FILM** 'The Fearless Vampire Killers' van Roman Polanski, in Stuczaal, toeg. 100/175, org. Stuc.
 20.00 u **FILM** Vier kortfilms van Robbe de Hert, in Vlaams Filmmuseum (Vanderkelenstraat 30), toeg. 25/50, org. Vlaams Filmmuseum.
 22.00 u **KONSERT** Jazz op zondag, in Stucbar, org. Stuc.

MAANDAG

18.00 u **LEZING** Michel Sabbah, patriarch van Jeruzalem, over 'Jerusalem: City of Peace?', in Promotiezaal (Universiteitshallen), toeg. gratis, org. Centrum voor Vredesstiek KU Leuven.

Alfa

• 22/11 Presidiumvergadering, in Fak Letteren.
 • 22/11 Griezelveek: Horroravond, in Perma.
 • 23/11 Griezelveek: Kantus, in 'Onder den Toren'.
 • 24/11 Griezelveek: Sudden Death Party, in 't Plectrum.
 • 25/11 Griezelveek: Horrorfilmavond, in Perma.

Crimen

• 22/11 om 20.00 u: Film: 'Face-Off', in Zeger Van Hee (Valk).

Ekonomika

• 23/11 om 10.00 u: Sollicitatietraining P&G, in De Valk.
 • 23/11 om 18.00 u: Ekonomisch debat over spraaktechnologie, met J.-L. Dehaene, D. Frimout en P. Hauspie, in Aula Pieter De Somer.
 • 23/11 om 21.00 u: Time Tunnel: muzikale reis door de tijd, in Waai-berg.
 • 24/11 om 22.00 u: Fuif: Fight of the Night (ism VRG), in Lido & Sámamba.
 • 25/11 om 18.30 u: Bowling, in Blauwe Schuit.

Eoos

• 22/11 Presidiumvergadering, in Perma.
 • 25/11 Tapnamiddag, in Fak Letteren.

Germania

• 23/11 Jeugsentimentenavond, in Fak Letteren (Praatkamer).
 • 25/11 om 20.30 u: Kantus, in Ambiorix.

Historia

• 22/11 om 20.00 u: Minivoetbal IFB: Historia vs. Farma, in Sportkot (rood veld).
 • 23/11 Tapavond, in Fak Letteren.
 • 24/11 Tapnamiddag, in Fak Letteren.

Klio

• 22/11 om 20.00 u: Tapavond, in Fak Letteren.
 • 22/11 om 20.00 u: OV, in 's Meiers.
 • 23/11 om 20.00 u: Film: 'Iphigenia in Aulis', in MSI.

LBK

• 22/11 om 21.00 u: Toogpraat: poëzie, in de pauzruimte LI.
 • 25/11 om 22.00 u: Beach-party, in Gnorgl.

LLK

• 23/11 om 20.00 u: Swingpaleiskantus, met Els en de afatische aftjes, in Zaal Monella (Doc's).
 • 23/11 om 21.00 u: Presidiumvergadering, in LLK-lokaal.

Medica

• 24/11 om 20.00 u: 24 uur toeghangen (begin), in Doc's Bar.
 • 24/11 om 22.00 u: Konsert: Blue Chevy's, in Doc's Bar.
 • 25/11 om 22.00 u: Medicaufuif, in Lido.

Politika

• 24/11 om 21.00 u: Nederlandstalige avond (met goedkope jenever), in Politika Kaffee.

Portulaca

• 23/11 om 14.30 u: Visit to Stella brewery, until 5.30 pm. The list of participants is already complete, in Pangaea.

Psychologische Kring

• 23/11 om 22.00 u: Isle of Techno, met Raoul (Wally's Groove World), Kozz (Kozzmozz), Pierre (Food, Fuse), Smos & Baby B (Café d'Anvers), in Lido.

van fifties tot seventies, van klassiek tot modern

Kringloopwinkel Spit, alles wat je kot nodig heeft

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN, HUISRAAD,...

SPIT
KRINGLOOPCENTRUM

OPENINGSUREN
dinsdag t/m vrijdag 10u-18u
zaterdag 10u-17u

Diestsesteenweg 104, Kessel-Lo
016/26.09.21

Een blik over het universiteitsmuurtje met RUG-rector Jacques Willems

“Europa wil zijn universiteiten op Amerikaans model scholen”

In onze reeks 'personen uit het onderwijsland-schap' is het woord deze week aan Jacques Willems, rector van de Rijks-universiteit Gent (RUG).

In tegenstelling tot de KU Leuven vraagt de RUG geen onmenselijke bedragen voor haar Voortgezette Akademische Opleidingen. Willems juicht het optrekken van de basisfinanciering voor unieffs toe. Verder sprak de rector zich onlangs kritisch uit over de motieven achter de Sorbonneverklaring, die de harmonisatie van Europese universiteiten vooropstelt. Gent heeft echter nog een ander probleem daarbij: een tekort aan infrastructuur.

Veto: Op korte tijd is het aantal studenten in Gent enorm gestegen. Hoe komt dat?

Jacques Willems: «We zijn nog steeds kleiner dan Leuven, maar de laatste tien jaar hebben we een behoorlijke stijging van het aantal studenten meegemaakt. Er zijn daarvoor een aantal mogelijke redenen. Hopelijk is kwaliteit van het onderwijs daar één van. De ontzuling van de instellingen is wellicht ook een voordeel voor de pluralistische RUG; zowel in West-Vlaanderen als in Brabant vergroten onze rekruteringsgebieden. Nu komt ongeveer eenzelfde proportie van onze studenten uit het officieel en het vrij secundair onderwijs, wat vroeger niet het geval was. De aantrekkingskracht van de stad Gent, met de Decascoop en de Vooruit speelt ook een grote rol. Omdat Gent op een verkeersknooppunt ligt, is de stad bovendien gemakkelijk bereikbaar.»

Veto: In een visitatierapport van twee jaar geleden werd vooral gewezen op een tekort aan personeel en infrastructuur.

Willems: «De spreiding van onze universiteit over de stad maakt het moeilijk om flexibel met onze infrastructuur om te springen. Bovendien zijn de budgetten voor infrastructuur op het nivo van de jaren zeventig blijven steken. Maar wij moeten ook niet panikeren: de Vlaamse populatie daalt in aantal, waardoor wij niet zullen blijven groeien. We rekenen op een soort evenwicht in de eerstvolgende jaren. En de nood aan grote auditoria gaat afnemen geleidelijk op de informatisering van het onderwijs. De plannen voor een groot auditorium zijn afgeblazen vanwege deze evolutie. We bouwen liever een aantal kleinere auditoria bij, verspreid over de stad.»

Veto: Bestaan er nog levensbeschouwelijke barrières tussen de universiteiten?

Willems: «Er leeft wel nog een zekere gevoeligheid, maar die is sterk verminderd tegenover vroeger. Persoonlijk hoop ik dat dit nog zo min mogelijk gaat meespelen. Daarom is het samen inrichten van gespecialiseerde opleidingen misschien een oplossing, zodat een student zich niet met een specifieke instelling moet associëren.»

Veto: In het tiende onderwijsdecreet is de maximumkost van een Voortgezette Akademische Opleiding (VAO) bepaald op 203.000 frank. En zelfs dan zijn er die duurder kosten, althans in Leuven. Hoe zit dat in Gent?

Willems: «De RUG heeft nog steeds het standpunt dat wij voor zowel de gespecialiseerde als de aanvullende opleidingen het normale inschrijvingsgeld vragen. Wij maken geen gebruik van de wettelijke mogelijkheid dat op te trekken tot 203.000 frank. Wat de permanente vorming betreft, denk ik dat niet de gemeenschap moet betalen, maar de gebruiker: de werkgever van de deelnemers.»

Veto: Is het dan niet verleidelijk om zich te gaan richten op de doelgroep met het meeste geld?

Willems: «Nee, want de eisen worden helemaal anders geformuleerd. Permanente vorming gebeurt vaak 's avonds en tijdens het weekend. Wettelijk gezien kan een prof daer een vergoeding voor krijgen. Voor andere onderwijsopdrachten of onderzoek is dat niet mogelijk. Verder is het zo dat permanente vorming aan maatschappelijk belang aan het winnen is. Om het te stimuleren is die kleine vergoeding dus ook zinvol. Maar de andere taken mogen daardoor niet verwaarloosd worden. Wat wel een probleem is, is de permanente vorming die

pelijke standpunten in te nemen. Dat dreigt verloren te gaan door het kwantitatief meten van onderzoeksresultaten.»

Veto: Bent u dan blij dat in het regeringsakkoord staat dat de basisfinanciering (het geld van de unieffs, dat van de overheid afkomstig is) gaat verhogen?

Willems: «De vorige regering heeft veel gedaan op gebied van projectgericht onderzoek, de huidige heeft te kennen gegeven dat zij inspanningen zal doen voor de basisfinanciering en de financiering van de infrastructuur. Dat moet op dit ogenblik de prioriteit zijn, ook omdat de basisfinanciering voor een stuk ingevreten wordt door projectfinanciering.»

Veto: U bent het nog op een ander vlak eens met de minister: ook zij stelt dat de oriëntering van studenten moet gebeuren in het secundair onderwijs.

Willems: «Ik ben geen voorstander van het veralgemenen van toelatingsproeven. De proef voor de burgerlijk ingenieurs werkt al vele jaren zeer goed omdat die echt de mensen selekteert die de richting aankunnen. De toelatingsproef geneeskunde is er alleen gekomen omdat de medische consumptie te hoog is. Ik ben persoonlijk tegen toelatingsbeperking. Ik heb liever dat iemand die absoluut een studie wil doen achteraf

gewoon kan zeggen: 'het is niets voor mij', dan dat hij de rest van zijn leven gefrustreerd blijft rondlopen omdat hij het niet heeft mogen doen.»

Veto: De universiteiten in heel de Europese Unie willen hun opleidingen op elkaar afstemmen. In uw openingsrede van dit academiejaar zei u dat daar andere motieven achter zitten dan het louter transparant maken van de structuren.

Willems: «De Sorbonneverklaring (een eerste grote aanzet tot harmonisatie) is er gekomen omdat de vier grote landen van Europa ook buiten het zuiver economische de concurrentie met Amerika wilden aangaan. Het transparant maken van de leerstelsels is in de eerste plaats daarop gericht. De bedrijven worden internationaler en dus ook de rekrutering van medewerkers. Op dit ogenblik zijn de Amerikaanse universiteiten de standaard. Europa wil haar universiteiten op Amerikaans model scholen. Nochtans spelen Europeanen geen tweederangrol, maar dat is wel de perceptie van de politieke leiders. Trouwens gemiddeld gezien hebben wij een veel beter onderwijsstelsel dan de Amerikaanse universiteiten.»

Veto: Bent u voor semestereksamen, zoals in de Verenigde Staten, of voor een jaarsysteem?

Willems: «Ik zou de situatie hier niet vergelijken met die in Amerika. De uitwisselingsmogelijkheden in Europa zijn gebaat met vergelijkbare evaluaties. Veel Erasmusstudenten gaan immers voor een half jaar naar het buitenland. Als men in heel Europa het eigen systeem zou behouden, maar wel het tijdschema harmoniseren, zou er al veel gewonnen zijn voor de uitwisseling.»

(foto Helsen Touquet)

zich richt op zachte sectoren: onderwijs en de verzorgingssector. Daar heeft men vaak niet het nodige geld om werknemers een post-akademische opleiding te laten volgen. Ik denk dat daar de gemeenschap wel een stukje moet tussenkomen.»

Veto: Enkele jaren geleden werd in Gent het Instituut voor Permanente Vorming opgericht, onder druk van de industrie. Wil dat zeggen dat de universiteit afhankelijk wordt van de industrie?

Willems: «Dat is geen juiste voorstelling van zaken. Er was vanuit de industrie een vraag naar vorming. Als wij de mogelijkheden hebben om die te geven, dan vind ik het logisch het Instituut voor Permanente Vorming daarvoor instrukties te geven. Tenminste, als de industrie de volledige kostprijs of iets meer voor de opleidingen betaalt.»

Broeikas

Veto: U zei in 1996 dat de universiteit in de volgende eeuw weer een broeikas voor de maatschappij moet worden. Hoe ziet u dat konkreet?

Willems: «Er zit een gevaar in het beleidsvoorbereidend onderzoek dat geïnspireerd wordt door specifieke problematieken die zich stellen bij de overheid en de bedrijven. De universiteit heeft, naast het onderwijs en het basisonderzoek, ook de taak zich te buigen over maatschappelijke problemen. De unieff speelde in vorige eeuwen, zelfs nog in vorige decennia, veel meer de rol van denkkentrum dan tegenwoordig. Men moet de mensen uit humane wetenschappen stimuleren om veel meer maatschap-

Aan de RUG hebben de positieve wetenschappen een semestersysteem en de humane een jaarsysteem. Ik begrijp de gevoeligheid van de humane wetenschappen, maar die is voor een stuk onterecht. Daar zijn de studenten bang een heel jaar te moeten blokkeren als semestereksamen zouden worden ingevoerd en geen tijd meer te hebben voor andere activiteiten. Maar eksakte wetenschappers zijn even actief.»

«Als men een semestersysteem invoert, moet de onderwijsorganisatie hervormd worden. Je mag niet de vakken uit het jaarsysteem in twee kappen, want dan ga je het aantal examens en de examendruk verdubbelen. De ene helft van de vakken geef je in het eerste deel van het jaar en de volgende in het tweede semester. In eerste kan vormen semestereksamen wel een probleem omdat studenten dan minder aanpassingstijd aan het universitaire systeem hebben.»

Sorbonne

Veto: Zullen de slaagpercentages stijgen bij zo'n semestersysteem, waar die aan de grote universiteiten zo laag liggen?

Willems: «Bepaalde studenten doen te weinig nu, omdat het allemaal nog zo ver weg is. Misschien kan je een aantal van hen opvangen met het invoeren van semestereksamen, maar volgens mij is dat een minderheid. Ik denk niet dat slaagpercentages van de twee systemen ver uit elkaar lopen. In een universiteit krijg je problemen als er twee systemen naast elkaar lopen, omdat de studenten uit de allereerste de bètawetenschappen vakken van elkaar kunnen volgen.»

Veto: In het kader van de Sorbonneverklaring wil men alle opleidingen opdelen in drie cycli, waarvan de eerste drie jaar beslaat. Gaat dat lukken aan de Belgische unieffs?

Willems: «Ik ben er tegen dat men een opleiding alleen maar zou verlenen omwille van de structuur. Als het lukt in vier jaar, waarom zou je er dan vijf jaar van maken? Men zegt overigens ook dat je na die drie jaar van de eerste cyclus rijp zou moeten zijn voor de arbeidsmarkt. Ik denk dat we zo didactisch-pedagogisch kapitaal gaan verliezen. Dat vind ik het ergste.»

Veto: In Leuven bestaat er sinds een jaar een rectoraal adviseur om het gelijke kansenbeleid aan de universiteit te bevorderen. Hoe zit het daarmee in Gent?

Willems: «Het assistentienkorpis is naar een fifty-fifty-verhouding aan het evolueren. Wat studenten betreft zijn er meer vrouwen dan mannen. Het professorenkorpis is een weerspiegeling van de vorige studentenpopulatie. Een probleem is dat juist op het ogenblik dat het doctoraat eindigt en de academische carrière zou beginnen, vele vrouwen in gezinsomstandigheden komen waar zich andere prioriteiten stellen. Als gemeenschap moeten we nadenken hoe we dit kunnen opvangen. We werken mee aan de vrouwenstudies die door de verschillende unieffs georganiseerd worden. Op beleidsvlak hebben we er geen speciale adviseur voor.»

Veto: U bent burgerlijk ingenieur, net als de Leuvense rector André Oosterlinck. Hebben burgies misschien goede managerkwaliteiten?

Willems: «Och, dat is toevallig. Ik ben zeker niet gekozen als manager. Oosterlinck misschien wel. Ik heb de naam eerder een theoreticus te zijn binnen de fakulteit toegesepate wetenschappen. Je moet je als rector trachten te identificeren met de ganse universiteit. De vorige rector was iemand uit de alafwetenschappen, afwisseling mag er zijn.»

Margo Foubert
Bart De Schrijver